

Profil ogólnoakademicki

Raport zespołu oceniającego Polskiej Komisji Akredytacyjnej

Nazwa kierunku studiów: **ochrona środowiska**

Nazwa i siedziba uczelni prowadzącej kierunek: **Uniwersytet Przyrodniczy
w Lublinie**

Data przeprowadzenia wizytacji: **23-24 października 2023 r.**

Warszawa, 2023

Spis treści

1. Informacja o wizytacji i jej przebiegu	4
1.1. Skład zespołu oceniającego Polskiej Komisji Akredytacyjnej	4
1.2. Informacja o przebiegu oceny	4
2. Podstawowe informacje o ocenianym kierunku i programie studiów	5
3. Propozycja oceny stopnia spełnienia szczegółowych kryteriów oceny programowej określona przez zespół oceniający PKA	6
4. Opis spełnienia szczegółowych kryteriów oceny programowej i standardów jakości kształcenia	7
Kryterium 1. Konstrukcja programu studiów: koncepcja, cele kształcenia i efekty uczenia się	7
Kryterium 2. Realizacja programu studiów: treści programowe, harmonogram realizacji programu studiów oraz formy i organizacja zajęć, metody kształcenia, praktyki zawodowe, organizacja procesu nauczania i uczenia się	10
Kryterium 3. Przyjęcie na studia, weryfikacja osiągnięcia przez studentów efektów uczenia się, zaliczanie poszczególnych semestrów i lat oraz dyplomowanie	16
Kryterium 4. Kompetencje, doświadczenie, kwalifikacje i liczebność kadry prowadzącej kształcenie oraz rozwój i doskonalenie kadry	22
Kryterium 5. Infrastruktura i zasoby edukacyjne wykorzystywane w realizacji programu studiów oraz ich doskonalenie	28
Kryterium 6. Współpraca z otoczeniem społeczno-gospodarczym w konstruowaniu, realizacji i doskonaleniu programu studiów oraz jej wpływ na rozwój kierunku	35
Kryterium 7. Warunki i sposoby podnoszenia stopnia umiędzynarodowienia procesu kształcenia na kierunku	38
Kryterium 8. Wsparcie studentów w uczeniu się, rozwoju społecznym, naukowym lub zawodowym i wejściu na rynek pracy oraz rozwój i doskonalenie form wsparcia	40
Kryterium 9. Publiczny dostęp do informacji o programie studiów, warunkach jego realizacji i osiągniętych rezultatach	43
Kryterium 10. Polityka jakości, projektowanie, zatwierdzanie, monitorowanie, przegląd i doskonalenie programu studiów	45
5. Załączniki:	Błąd! Nie zdefiniowano zakładki.
Załącznik nr 1. Podstawa prawna oceny jakości kształcenia	Błąd! Nie zdefiniowano zakładki.
Załącznik nr 2. Szczegółowy harmonogram przeprowadzonej wizytacji uwzględniający podział zadań pomiędzy członków zespołu oceniającego	Błąd! Nie zdefiniowano zakładki.
Załącznik nr 3. Ocena wybranych prac etapowych i dyplomowych	Błąd! Nie zdefiniowano zakładki.
Część I - ocena losowo wybranych prac etapowych	Błąd! Nie zdefiniowano zakładki.

Część II - ocena losowo wybranych prac dyplomowych _____ **Błąd! Nie zdefiniowano zakładki.**

Załącznik nr 4. Wykaz zajęć/grup zajęć, których obsada zajęć jest nieprawidłowa **Błąd!** **Nie zdefiniowano zakładki.**

Załącznik nr 5. Informacja o hospitowanych zajęciach/grupach zajęć i ich ocena **Błąd!** **Nie zdefiniowano zakładki.**

Załącznik nr 6. Oświadczenia przewodniczącego i pozostałych członków zespołu oceniającego **Błąd!** **Nie zdefiniowano zakładki.**

1. Informacja o wizytacji i jej przebiegu

1.1. Skład zespołu oceniającego Polskiej Komisji Akredytacyjnej

Przewodniczący: prof. dr hab. Michał Kozakiewicz, członek PKA

członkowie:

1. prof. dr hab. Jerzy Błoszyk, członek PKA
2. prof. dr hab. Dorota Kwiatkowska, ekspert PKA
3. dr inż. Grażyna Dębicka-Ozorkiewicz, ekspert PKA ds. pracodawców
4. Marcin Pioch, ekspert PKA ds. studenckich
5. mgr Agnieszka Socha-Woźniak, sekretarz zespołu oceniającego

1.2. Informacja o przebiegu oceny

Ocena jakości kształcenia na kierunku ochrona środowiska prowadzonym w Uniwersytecie Przyrodniczym w Lublinie została przeprowadzona z inicjatywy Polskiej Komisji Akredytacyjnej w ramach harmonogramu prac określonych przez Komisję na rok akademicki 2023/2024. Polska Komisja Akredytacyjna po raz piąty oceniała jakość kształcenia na powyższym kierunku studiów.

Poprzednio dokonano oceny w roku akademickim 2017/2018, przyznając ocenę pozytywną uchwałą nr 554/2018 z dnia 20 września 2018 r. w sprawie oceny programowej na kierunku ochrona środowiska prowadzonym na Wydziale Biologii, Nauk o Zwierzętach i Biogospodarki Uniwersytetu Przyrodniczego w Lublinie na poziomie studiów pierwszego i drugiego stopnia o profilu ogólnoakademickim. Prezydium Polskiej Komisji Akredytacyjnej nie sformułowało w uzasadnieniu wymienionej uchwały zaleceń o charakterze naprawczym.

Wizytacja w bieżącym roku akademickim została przeprowadzona zdalnie, zgodnie z obowiązującą procedurą oceny programowej. Zespół oceniający zapoznał się z raportem samooceny przekazanym przez Władze Uczelni. Wizytacja rozpoczęła się od spotkania z Władzami Uczelni oraz Wydziału, a dalszy jej przebieg odbywał się zgodnie z ustalonym wcześniej harmonogramem. W trakcie wizytacji przeprowadzono spotkania z zespołem przygotowującym raport samooceny, osobami odpowiedzialnymi za doskonalenie jakości na ocenianym kierunku, w tym funkcjonowanie wewnętrznego systemu zapewniania jakości kształcenia i publiczny dostęp do informacji o programie studiów, pracownikami odpowiedzialnymi za umiędzynarodowienie procesu kształcenia, przedstawicielami otoczenia społeczno-gospodarczego, studentami oraz nauczycielami akademickimi. Ponadto przeprowadzono hospitacje zajęć dydaktycznych, dokonano oceny losowo wybranych prac dyplomowych i etapowych, a także przeglądu bazy dydaktycznej wykorzystywanej w procesie kształcenia. Przed zakończeniem wizytacji sformułowano wstępne wnioski, o których Przewodniczący zespołu oceniającego oraz eksperci poinformowali Władze Uczelni oraz Wydziału na spotkaniu podsumowującym.

Podstawa prawna oceny została określona w załączniku nr 1, a szczegółowy harmonogram wizytacji, uwzględniający podział zadań pomiędzy członków zespołu oceniającego, w załączniku nr 2.

2. Podstawowe informacje o ocenianym kierunku i programie studiów

Nazwa kierunku studiów	ochrona środowiska	
Poziom studiów (studia pierwszego stopnia/studia drugiego stopnia/jednolite studia magisterskie)	studia pierwszego/studia drugiego stopnia	
Profil studiów	ogólnoakademicki	
Forma studiów (stacjonarne/niestacjonarne)	stacjonarne/ niestacjonarne	
Nazwa dyscypliny, do której został przyporządkowany kierunek	nauki biologiczne – 80%; inżynieria środowiska, górnictwo i energetyka – 20%	
Liczba semestrów i liczba punktów ECTS konieczna do ukończenia studiów na danym poziomie określona w programie studiów	I st. - S - 7 semestrów/N - 8 semestrów – 210 ECTS II st. - S - 3 semestry /N – 4 semestry – 90 ECTS	
Wymiar praktyk zawodowych/liczba punktów ECTS przyporządkowanych praktykom zawodowym (jeżeli program studiów przewiduje praktyki)	4 tygodnie – 5 ECTS; 160 h	
Specjalności / specjalizacje realizowane w ramach kierunku studiów	-	
Tytuł zawodowy nadawany absolwentom	I st. – inżynier; II st. – magister inżynier	
	Studia stacjonarne	Studia niestacjonarne
Liczba studentów kierunku	54	23
Liczba godzin zajęć z bezpośrednim udziałem nauczycieli akademickich lub innych osób prowadzących zajęcia i studentów	I st. – 2750 h II st. - 1150 h	I st. – 1675 h II st. – 700 h
Liczba punktów ECTS objętych programem studiów uzyskiwana w ramach zajęć z bezpośrednim udziałem nauczycieli akademickich lub innych osób prowadzących zajęcia i studentów	I st. – 110 ECTS II st. – 46 ECTS	I st. – 67 ECTS II st. – 28 ECTS
Łączna liczba punktów ECTS przyporządkowana zajęciom związanym z prowadzoną w uczelni działalnością naukową w dyscyplinie lub dyscyplinach, do których przyporządkowany jest kierunek studiów	I st.– 171 ECTS II st. – 64 ECTS	I st.– 171 ECTS II st. – 64 ECTS
Liczba punktów ECTS objętych programem studiów uzyskiwana w ramach zajęć do wyboru	I st. – 70 ECTS II st. – 28 ECTS	I st. – 70 ECTS II st. – 28 ECTS

3. Propozycja oceny stopnia spełnienia szczegółowych kryteriów oceny programowej określona przez zespół oceniający PKA

Szczegółowe kryterium oceny programowej	Propozycja oceny stopnia spełnienia kryterium określona przez zespół oceniający PKA kryterium spełnione/ kryterium spełnione częściowo/ kryterium niespełnione
Kryterium 1. konstrukcja programu studiów: koncepcja, cele kształcenia i efekty uczenia się	Kryterium spełnione
Kryterium 2. realizacja programu studiów: treści programowe, harmonogram realizacji programu studiów oraz formy i organizacja zajęć, metody kształcenia, praktyki zawodowe, organizacja procesu nauczania i uczenia się	Kryterium spełnione
Kryterium 3. przyjęcie na studia, weryfikacja osiągnięcia przez studentów efektów uczenia się, zaliczanie poszczególnych semestrów i lat oraz dyplomowanie	Kryterium spełnione
Kryterium 4. kompetencje, doświadczenie, kwalifikacje i liczebność kadry prowadzącej kształcenie oraz rozwój i doskonalenie kadry	Kryterium spełnione
Kryterium 5. infrastruktura i zasoby edukacyjne wykorzystywane w realizacji programu studiów oraz ich doskonalenie	Kryterium spełnione
Kryterium 6. współpraca z otoczeniem społeczno-gospodarczym w konstruowaniu, realizacji i doskonaleniu programu studiów oraz jej wpływ na rozwój kierunku	Kryterium spełnione
Kryterium 7. warunki i sposoby podnoszenia stopnia umiędzynarodowienia procesu kształcenia na kierunku	Kryterium spełnione
Kryterium 8. wsparcie studentów w uczeniu się, rozwoju społecznym, naukowym lub zawodowym i wejściu na rynek pracy oraz rozwój i doskonalenie form wsparcia	Kryterium spełnione
Kryterium 9. publiczny dostęp do informacji o programie studiów, warunkach jego realizacji i osiągniętych rezultatach	Kryterium spełnione
Kryterium 10. polityka jakości, projektowanie, zatwierdzanie, monitorowanie, przegląd i doskonalenie programu studiów	Kryterium spełnione

4. Opis spełnienia szczegółowych kryteriów oceny programowej i standardów jakości kształcenia

Kryterium 1. Konstrukcja programu studiów: koncepcja, cele kształcenia i efekty uczenia się

Analiza stanu faktycznego i ocena spełnienia kryterium 1

Kierunek ochrona środowiska jest prowadzony na Uniwersytecie Przyrodniczym w Lublinie. Kształcenie odbywa się w formie stacjonarnej i niestacjonarnej, w ramach studiów o profilu ogólnoakademickim. Kierunek ochrona środowiska prowadzony jest na studiach pierwszego stopnia (7 semestrów studia stacjonarne, 8 semestrów studia niestacjonarne) oraz drugiego stopnia (3 semestry studia stacjonarne, 4 semestry studia niestacjonarne). Studia pierwszego stopnia kończą się uzyskaniem stopnia zawodowego inżyniera, natomiast studia drugiego stopnia kończą się uzyskaniem tytułu magistra.

Koncepcja kształcenia na kierunku ochrona środowiska na studiach pierwszego i drugiego stopnia jest zgodna z misją i strategią rozwoju Uczelni (Strategia Rozwoju Uniwersytetu Przyrodniczego w Lublinie na lata 2019-2030). Uwzględnia ona działania zmierzające do zapewnienia najwyższej jakości kształcenia, doskonalenie kompetencji i stabilny rozwój kadry, rozwijanie współpracy z otoczeniem zarówno w kraju jak i zagranicą, rozwijania i poszerzania oferty kształcenia nastawionego na potrzeby gospodarki, rozwoju infrastruktury zapewniającej realizację prac naukowo-badawczych oraz dydaktyki. Do najważniejszych celów Wydziału Biologii Środowiskowej związanych z kształceniem jest promowanie rozwoju pozwalającego na wzrost znaczenia Jednostki oraz wykorzystanie jej potencjału w przestrzeni naukowej, dydaktycznej i gospodarczej regionu i kraju. Priorytetem jest dbałość o najwyższą jakość dydaktyki oraz powiązanej z nią działalności badawczej. Studia pierwszego i drugiego stopnia na kierunku ochrona środowiska przypisane zostały do dziedziny nauk ścisłych i przyrodniczych – w dyscyplinie nauki biologiczne (dyscyplina wiodąca) oraz dziedziny nauk inżynieryjno-technicznych – w dyscyplinie inżynieria środowiska, górnictwo i energetyka. Zarówno koncepcja jak i cele kształcenia mieszczą się w dyscyplinach, do których je przypisano. Koncepcja kształcenia na kierunku studiów ochrona środowiska umożliwia uzyskanie przez absolwentów kwalifikacji dostosowanych do wymogów Polskich Ram Kwalifikacji w nawiązaniu do zintegrowanego systemu kwalifikacji w zakresie zgodnym z obowiązującymi normami prawa.

Realizowany na kierunku ochrona środowiska program studiów jest ściśle powiązany z działalnością naukową prowadzoną przez pracowników w dyscyplinach, do których kierunek jest przyporządkowany.

Pracownicy prowadzący zajęcia na ocenianym kierunku studiów realizują badania naukowe w dyscyplinie nauki biologiczne oraz w dyscyplinie inżynieria środowiska, górnictwo i energetyka. Badania koncentrują się wokół wpływu procesów naturalnych i zaburzeń antropogenicznych na funkcjonowanie ekosystemów, oceny różnorodności biologicznej mikroorganizmów i oceny wpływu pestycydów na mikroorganizmy, zagrożeń biocenoz zbiorników wodnych metabolitami sinicowymi, funkcjonowaniem różnego typu ekosystemów wodnych – głównie zbiorników zaporowych i ekosystemów wód płynących, a także ilością i jakością wody. Innym nurtem badawczym jest ocena różnorodności biologicznej mikroorganizmów, interakcjami pasożytniczymi między różnymi grupami bezkręgowców wodnych, badaniami nad zgrupowaniami bezkręgowców na obszarach chronionych, wpływem antropopresji na bezkręgowce wodne, a także problemy związane z funkcjonowaniem populacji gatunków łownych oraz prowadzeniem szeroko pojętej gospodarki łowieckiej. Ważną z punktu widzenia ochrony środowiska tematyką podejmowanych badań jest ekologia zapylania, szczególnie istotna w świetle zagrożone zarówno dla hodowli pszczoł jak i dla dziko żyjących gatunków

pszczoł. Zajęcia realizowane przez pracowników są ściśle związane z prowadzoną przez nich działalnością naukową, czego udokumentowaniem są wykazy publikacji osób odpowiedzialnych za poszczególne zajęcia. Z kolei prowadzenie innowacyjnych badań przez pracowników realizujących zajęcia ze studentami kierunku ochrona środowiska i publikowanie uzyskanych wyników w wysoko punktowanych czasopismach naukowych pozwala na ciągłe doskonalenie programu studiów poprzez wprowadzanie najbardziej aktualnych treści związanych z realizacją programu studiów i efektów uczenia się. Uzyskanie kategorii A w dyscyplinie inżynieria środowiska, górnictwo i energetyka i B+ w dyscyplinie nauki biologiczne, tj. dyscyplinie wiodącej dla kierunku ochrona środowiska jest potwierdzeniem wysokich kwalifikacji kadry i wysokiego poziomu naukowego nauczycieli akademickich.

Obecność kierunku ochrona środowiska w ofercie edukacyjnej Uniwersytetu Przyrodniczego w Lublinie jest odpowiedzią na priorytety Ministerstwa Edukacji i Nauki (kierunek priorytetowy dla edukacji i gospodarki), a także priorytetowych kierunków działań rozwijanych i promowanych przez Unię Europejską. Wyjątkowe walory przyrodnicze regionu (dwa parki narodowe, parki krajobrazowe i liczne rezerwy przyrody) warunkują zapotrzebowanie na wysokiej klasy specjalistów w zakresie szeroko pojętej ochrony przyrody. Wieloletnie funkcjonowanie kierunku potwierdza potrzebę kształcenia specjalistów z zakresu ochrony środowiska, szczególnie w związku z narastającymi zagrożeniami środowiska, wynikającymi głównie z nasilającej się antropopresji. W związku ze stale zwiększającą się skalą zagrożeń, degradacji i przekształceń środowiska, istnieje potrzeba kształcenia specjalistów posiadających wiedzę o zagrożeniach dla środowiska, a także umiejętności i kompetencje do działań przeciwdziałających tym zagrożeniom oraz postępowań niwelujących skutki zagrożeń.

Jednym z celów edukacyjnych jest wykształcenie w czasie studiów umiejętności wykorzystywania zdobytej wiedzy w pracy zawodowej i kreatywnego podejścia w rozwiązywaniu problemów związanych z realizacją wykonywanych zadań. W przyjętej koncepcji i celach kształcenia oraz w oparciu o efekty uczenia się, w programie studiów ważną rolę pełnią zajęcia praktyczne. Taka organizacja umożliwi studentom nabycie umiejętności i kompetencji związanych ze stosowaniem nowoczesnych metod i technik badawczych w praktyce, niezbędnych w działaniach na rzecz ochrony środowiska. Koncepcja kształcenia na kierunku ochrona środowiska, wprowadzane zmiany treści programowych oraz proces doskonalenia kierunku, oparte były i są na opiniach interesariuszy zewnętrznych oraz interesariuszy wewnętrznych (np. opinie zgłaszane przez studentów, nauczycieli). W trakcie tworzenia nowego planu studiów, dostosowanego do nowej dyscypliny wiodącej, przeprowadzono szerokie konsultacje z otoczeniem społeczno-gospodarczym celem dostosowania programu studiów oraz efektów uczenia się do tej zmiany, ale także dostosowania do bieżących potrzeb rynku pracy. Uwzględniono opinię instytucji zajmujących się szeroko pojętą ochroną środowiska, które zatrudniają absolwentów ocenianego kierunku. Interesariusze zewnętrzni wyrazili swoją opinię odnośnie programu studiów, sugerując takie zmiany w programie studiów, które umożliwiają studentom zdobycie odpowiednich kompetencji ułatwiających podjęcie pracy w wybranych instytucjach/ przedsiębiorstwach. Efektem tych uwag były zgłoszenia przez pracowników Wydziału nowych modułów, zgodnych z dyscypliną wiodącą nauki biologiczne i jednocześnie przygotowujących absolwentów kierunku ochrona środowiska do rynku pracy.

Kierunkowe efekty uczenia się dla kierunku ochrona środowiska pierwszego stopnia obejmują 14 efektów uczenia się w kategorii wiedzy, 10 efektów uczenia się w kategorii umiejętności oraz 4 w kategorii kompetencje społeczne. Efekty uczenia się na kierunku ochrona środowiska pierwszego stopnia, w zakresie dyscypliny nauki biologiczne są zgodne z założeniami określonymi na 6 poziomie Polskiej Ramy Kwalifikacji. Na studiach pierwszego stopnia, kluczowe efekty w zakresie wiedzy

wskazują, iż absolwent zna i rozumie funkcjonowanie i specyfikę ekosystemów lądowych i wodnych, biologię i ekologię głównych przedstawicieli flory i fauny tych ekosystemów, zna zagadnienia związane z ochroną różnorodności genetycznej, gatunkowej, siedliskowej i krajobrazowej, zna także zasady tworzenia i funkcjonowania różnych form ochrony przyrody i krajobrazu kulturowego. Efekty uczenia się umożliwiające uzyskanie kompetencji inżynierskich obejmują 5 efektów uczenia się z zakresu wiedzy i 8 z zakresu umiejętności. Efekty te są zgodne z założeniami określonymi na 6 i 7 poziomie Polskiej Ramy Kwalifikacji, które umożliwiają uzyskanie kompetencji inżynierskich. Kluczowe kierunkowe efekty uczenia się, na studiach pierwszego stopnia, powiązane są z koncepcją i celami kształcenia oraz dyscypliną nauki biologiczne i inżynieria środowiska, górnictwo i energetyka. Są zgodne z 6 poziomem Polskiej Ramy Kwalifikacji. Dotyczą poznania i zrozumienia budowy organizmów i mechanizmów podstawowych procesów biologicznych, poznania podstawowych zjawisk i procesów zachodzących w przyrodzie, funkcjonowania ekosystemów lądowych i wodnych, zagadnień związanych z ochroną bioróżnorodności na wszystkich poziomach organizacji (genetycznej, gatunkowej, siedliskowej i krajobrazowej). Ponadto pozwalają poznać ideowe zasady zrównoważonego rozwoju, zasady ekonomii oraz akty prawne z zakresu ochrony i monitoringu środowiska, źródła i skutki zagrożeń poszczególnych komponentów środowiska oraz metody przeciwdziałania, a także zasady tworzenia i funkcjonowania różnych form ochrony przyrody i krajobrazu kulturowego.

W zakresie umiejętności efekty wskazują na umiejętność korzystania z dostępnych źródeł informacji z zakresu szeroko pojętej ochrony środowiska oraz subdyscyplin pokrewnych, w języku polskim i angielskim, z zachowaniem praw własności intelektualnej. Ważnymi efektami w zakresie umiejętności kluczowych są: umiejętność przeprowadzenia analizy parametrów fizycznych i chemicznych wody, powietrza, gleby i materiału biologicznego, a także umiejętność porozumiewania się zarówno ze specjalistami ze swojej dziedziny, jak i z osobami nie posiadającymi wiedzy fachowej, z użyciem terminologii specjalistycznej; umiejętność oceny zarządzania zasobami przyrody i identyfikacji zagrożeń ekologicznych oraz posługiwania się technikami GIS.

W zakresie kompetencji społecznych istotnym efektem są te wskazujące, że absolwent jest gotów do współdziałania i pracy w grupie i przyjmowanie w niej różnych zadań, przestrzegania najwyższych standardów związanych z ochroną bioróżnorodności, przeprowadzanie krytycznej oceny posiadanej wiedzy oraz odpowiedzialność za bezpieczeństwo pracy własnej i innych.

Kierunkowe efekty uczenia się dla kierunku ochrona środowiska drugiego stopnia obejmują 8 efektów uczenia się w kategorii wiedzy, 12 efektów uczenia się w kategorii umiejętności oraz 4 w kategorii kompetencje społeczne. Na studiach drugiego stopnia, kluczowe efekty w zakresie wiedzy wskazują, iż absolwent zna i rozumie w pogłębionym stopniu interakcje przyrodnicze w ekosystemach i ich zespołach, główne zagrożenia dotyczące biosfery, potrafi określić ich przyczyny i omówić skutki, potrafi przedstawić sposoby przeciwdziałania tym zagrożeniom, zna instrumenty ochrony biosfery ujęte w prawodawstwie krajowym i międzynarodowym, zna metody inwentaryzacji i waloryzacji wybranych komponentów środowiska. W zakresie umiejętności absolwent potrafi planować oraz przeprowadzać eksperymenty w zakresie ochrony środowiska oraz wykonywać pomiary stosując zaawansowane narzędzia badawcze, a także testować hipotezy, interpretować uzyskane wyniki i wyprowadzać wnioski korzystając z piśmiennictwa naukowego, natomiast w zakresie kompetencji społecznych absolwent jest gotów do uznawania znaczenia wiedzy z zakresu nauk biologicznych, nauk pokrewnych i innych dziedzin w rozwiązywaniu problemów teoretycznych i praktycznych, zasięgania opinii ekspertów w przypadku trudności z samodzielnym rozwiązywaniem problemów, a także wypełniania zobowiązań społecznych oraz inspirowania i organizowania działalności na rzecz środowiska społecznego.

Przyjęte efekty uczenia się, zarówno na studiach pierwszego, jak i drugiego stopnia są zgodne z aktualnym stanem wiedzy w dyscyplinie nauki biologiczne, czytelne w pełni zrozumiałe, możliwe do osiągnięcia oraz pozwalają na ich weryfikację, co opisane jest odpowiednio w kartach zajęć. Studenci mają zatem możliwość uzyskania efektów właściwych dla zajęć, a tym samym efektów kierunkowych. Efekty uczenia się uwzględniają kompetencje badawcze.

Zalecenia dotyczące kryterium 1 wymienione w uchwale Prezydium PKA w sprawie oceny programowej na kierunku studiów, która poprzedziła bieżącą ocenę (jeśli dotyczy)

Nie dotyczy.

Propozycja oceny stopnia spełnienia kryterium 1 - kryterium spełnione

Uzasadnienie

Przyjęta koncepcja i cele kształcenia na kierunku ochrona środowiska są zgodne ze strategią Uczelni, oraz przyjętą na Wydziale polityką jakości, w której analizie, monitoringowi oraz ocenie poddawane wszystkie elementy procesu dydaktycznego. Koncepcja, cele kształcenia oraz efekty uczenia się mieszczą się w dyscyplinie nauk biologicznych i dyscyplinie dodatkowej inżynieria środowiska, górnictwo i energetyka, powiązane są także z działalnością naukową prowadzoną w Uczelni w obu dyscyplinach oraz zorientowane są na potrzeby otoczenia społeczno-gospodarczego. Efekty uczenia się są zgodne z koncepcją i celami kształcenia oraz dyscypliną nauki biologiczne. Efekty uczenia się, zarówno na studiach pierwszego, jak i drugiego stopnia są przejrzyste, w pełni zrozumiałe i możliwe do osiągnięcia, a także odpowiadają właściwemu poziomowi Polskiej Ramy Kwalifikacji oraz profilowi ogólnoakademickiemu. Efekty uczenia się uwzględniają kompetencje badawcze, komunikację w języku obcym adekwatnym do odpowiedniego poziomu studiów oraz umiejętności niezbędne do prowadzenia działalności naukowej. Sylwetka absolwenta zarówno studiów pierwszego, jak i drugiego stopnia, uwzględnia specyficzność uzyskanych w trakcie studiów efektów uczenia się w zakresie ochrony środowiska.

Dobre praktyki, w tym mogące stanowić podstawę przyznania uczelni Certyfikatu Doskonałości Kształcenia

Zalecenia

Kryterium 2. Realizacja programu studiów: treści programowe, harmonogram realizacji programu studiów oraz formy i organizacja zajęć, metody kształcenia, praktyki zawodowe, organizacja procesu nauczania i uczenia się

Analiza stanu faktycznego i ocena spełnienia kryterium 2

Kształcenie na kierunku ochrona środowiska odbywa się zgodnie z programami studiów pierwszego i drugiego stopnia osadzonymi w dyscyplinie nauki biologiczne oraz w mniejszym stopniu w dyscyplinie inżynieria środowiska, górnictwo i energetyka, z uwzględnieniem wyników działalności naukowej Uczelni w tych dyscyplinach. Dobór zajęć w programie studiów związany jest z działalnością naukową pracowników. Karty zajęć przygotowane są w sposób przejrzysty, zawierają odniesienia do efektów uczenia się oraz Polskiej Ramy Kwalifikacji. Studia na kierunku ochrona środowiska prowadzone są w

formie stacjonarnej i niestacjonarnej. Studia pierwszego stopnia trwają 7 semestrów na studiach stacjonarnych i przewidują uzyskanie 210 punktów ECTS, oraz 8 semestrów na studiach niestacjonarnych gdzie liczba wymaganych punktów ECTS również wynosi 210. Studia drugiego stopnia trwają 3 semestry na studiach dziennych i 4 na studiach zaocznych i przewidują uzyskanie 90 punktów ECTS. Nakład pracy studenta, niezbędny do osiągnięcia efektów uczenia się został oszacowany prawidłowo. Wszystkie semestry realizowane są zgodnie z programem studiów.

Od roku akademickiego 2022/2023 realizowane są programy studiów zgodne z założeniami i wytycznymi Polskiej Ramy Kwalifikacji, a także kontynuowana jest realizacja programów studiów pierwszego i drugiego stopnia, opartych na zasadach określonych przez Krajową Ramę Kwalifikacji- do czasu ich zakończenia (w roku akademickim 2023/2024, dla studiów pierwszego stopnia).

Treści programowe na studiach pierwszego stopnia są realizowane jako grupa przedmiotów podstawowych i przedmiotów kierunkowych. Ponadto dodatkowe moduły obejmują seminarium dyplomowe oraz projekt inżynierski. Program studiów jest powiązany z działalnością Uczelni oraz problematyką badawczą kadry prowadzącej zajęcia w ramach dyscyplin naukowych, którym przyporządkowano kierunek.

Dwa pierwsze semestry obejmują głównie przedmioty podstawowe, w kolejnych semestrach wzrasta udział przedmiotów kierunkowych. Sekwencja przedmiotów jest prawidłowa. Grupa przedmiotów podstawowych pozwala na realizację w stopniu zaawansowanym początkowych efektów uczenia się w zakresie wiedzy i umiejętności. Z kolei bogata oferta przedmiotów kierunkowych (*podstawy analityki w ochronie środowiska, podstawy technologii ochrony środowiska, monitoring środowiska, ochrona przyrody, grafika inżynierska, technologie bioenergetyczne, higiena środowiska, bioindykacja, siedliskoznawstwo, zrównoważony rozwój, techniki ochrony i odnowy ekosystemów lądowych, hydrobiologia, ocena oddziaływania inwestycji na środowisko, chemizacja środowiska, metale ciężkie w środowisku, funkcjonowanie obszarów Natura 2000, techniki badań terenowych, techniki komputerowe w ochronie środowiska, różnorodność biologiczna, ekologia krajobrazu, ochrona powietrza, techniki ochrony i odnowy ekosystemów wodnych, teledetekcja i gis, biologia sanitarna, technologie utylizacji ścieków i odpadów, usługi ekosystemowe, standardy i wskaźniki jakości środowiska, biocenozy techniczne, prawo w ochronie środowiska, antropogeniczne zanieczyszczenia środowiska, zarządzanie zasobami środowiska, doradztwo ekologiczne i finansowanie projektów środowiskowych, środowiskowe skutki zmian klimatu, ekologia katastrof, studia ekologiczno-krajobrazowe, studia architektoniczno-krajobrazowe*), pozwala na realizację kolejnych efektów uczenia się w zakresie wiedzy i umiejętności. Na studiach pierwszego stopnia są realizowane w formie lektoratów obowiązkowe zajęcia z języka obcego (do wyboru język: angielski, francuski, niemiecki, rosyjski). Łączna liczba punktów, przypisana do zajęć z języka obcego wynosi 8 ECTS. Treści kształcenia realizowane w trakcie lektoratów powiązane są z efektami uczenia w zakresie umiejętności dotarcia do źródeł w języku obcym na poziomie B2 Europejskiego Systemu Opisu Kształcenia Językowego. Realizacja wszystkich zajęć ujętych w planie studiów pierwszego stopnia, w tym zajęć z dziedziny nauk humanistycznych lub nauk społecznych, za które student uzyskuje 6 punktów ECTS pozwala zrealizować efekty uczenia się w zakresie kompetencji społecznych.

W ramach przedmiotów kierunkowych, na studiach pierwszego stopnia proponowane są różne formy zajęć takie jak wykłady, ćwiczenia laboratoryjne i terenowe, seminaria oraz przygotowanie projektu inżynierskiego.

Kształcenie na kierunku jest realizowane zarówno w formie zajęć obowiązkowych, umożliwiających uzyskanie 161 pkt. ECTS, jak i zajęć do wyboru w wymiarze 70 pkt. ECTS. Katalog zajęć do wyboru oferowany studentom obejmuje 30 zajęć, z których student musi zrealizować 14, 3 bloki zajęć

ogólnouczeniowych z zakresu nauk humanistycznych lub nauk społecznych, co pozwala studentom na indywidualne kształtowanie zainteresowań naukowych. Katalog zajęć do wyboru oferowany jest w wymiarze nie mniejszym niż 30% liczby punktów ECTS koniecznych do ukończenia studiów nadanym poziomie. Liczba godzin zajęć wymagających bezpośredniego udziału nauczycieli akademickich i studentów określona w programie studiów, łącznie dla poszczególnych zajęć zapewniają osiągnięcie przez studentów zakładanych efektów uczenia się.

Studia niestacjonarne pierwszego stopnia obejmują 1675 godzin dydaktycznych realizowanych przez 8 semestrów. Liczba uzyskanych punktów ECTS wynosi 210.

Kształcenie na studiach stacjonarnych drugiego stopnia trwa 3 semestry (90 pkt. ECTS) i obejmuje 1150 godzin dydaktycznych. Program studiów drugiego stopnia kierunku ochrona środowiska obejmuje przedmioty kierunkowe umożliwiające zdobycie pogłębionej wiedzy, umiejętności i kompetencji z zakresu znajomości zagrożeń dla środowiska, postępowań przeciwdziałających tym zagrożeniom oraz działań niwelujących skutki tych zagrożeń. Studenci zdobywają wiedzę w pogłębionym stopniu zakresu zmian zachodzących w środowisku przyrodniczym i racjonalnego gospodarowania jego zasobami na zajęciach z zajęć: *produktywność i eksploatacja biocenozy, biobezpieczeństwo, zarządzanie zasobami wód, biologiczne podstawy ochrony przyrody, ekologia i ochrona ptaków krajobrazu rolniczego i miejskiego, ekologia i ochrona ptaków wodno-błotnych, ekotoksykologia, różnorodność siedlisk i ekosystemów, gatunki inwazyjne i obce, polityka ochrony środowiska, ekologia i ochrona wód płynących*. Tym samym realizacja treści programowych z modułów znajdujących się w programie studiów drugiego stopnia umożliwia realizację przewidzianych efektów uczenia się w zakresie wiedzy. W trakcie studiów studenci zdobywają umiejętności, m.in. do wykonywania ekspertyz dotyczących struktury ekologicznej i różnorodności biologicznej ekosystemów, projektowania obszarów chronionych, posługiwania się specjalistycznymi narzędziami systemów informacji przestrzennej oraz analizowania problemów zrównoważonego rozwoju wraz z możliwościami i sposobami renaturalizacji w ramach zajęć z zajęć: *statystyka i modelowanie środowiska, projektowanie obszarów chronionych, programy restytucji gatunków i renaturyzacji siedlisk, inżynieria środowiska, systemy informacji przestrzennej w ochronie środowiska, zarządzanie obszarami Natura 2000, ekspertyzy przyrodnicze, waloryzacja środowiska*. Na studiach drugiego stopnia są realizowane w formie lektoratów obowiązkowe zajęcia z języka obcego-specjalistycznego (do wyboru język: angielski, francuski, niemiecki, rosyjski). Łączna liczba punktów, przypisana do do zajęć z języka obcego wynosi 2 ECTS. Treści kształcenia realizowane w trakcie lektoratów powiązane są z efektami uczenia w zakresie umiejętności: student potrafi posługiwać się językiem obcym na poziomie B2+ Europejskiego Systemu Opisu Kształcenia Językowego w mowie i w piśmie w sytuacjach życia codziennego i w środowisku zawodowym, czytać ze zrozumieniem i analizować obcojęzyczne teksty źródłowe w zakresie reprezentowanej dyscypliny naukowej dotarcia do źródeł w języku obcym na poziomie B2+ Europejskiego Systemu Opisu Kształcenia Językowego. Realizacja wszystkich modułów ujętych w planie studiów drugiego stopnia, w tym zajęć z dziedziny nauk humanistycznych lub nauk społecznych, którym przypisano 6 punktów ECTS pozwala zrealizować efekty uczenia się przewidziane w zakresie kompetencji społecznych.

Katalog zajęć kierunkowych do wyboru na studiach drugiego stopnia, jest bogaty i obejmuje 25 zajęć i oferowany jest w wymiarze 28 pkt. ECTS, tj. nie mniejszym niż 30% liczby punktów ECTS koniecznych do ukończenia studiów nadanym poziomie. Warunek formalny dotyczący wyboru zajęć do wyboru jest spełniony, gdyż zarówno na studiach pierwszego, jak i drugiego stopnia student osiąga ponad 30% pkt. ECTS w ramach realizacji zajęć do wyboru. W puli zajęć do wyboru znajdują się zarówno zajęcia

realizujące treści kierunkowe, zajęcia kształcenia ogólnego, a także zajęcia z dziedziny nauk społecznych lub nauk humanistycznych.

Liczba godzin zajęć wymagających bezpośredniego udziału nauczycieli akademickich i studentów określona w programie studiów, łącznie dla poszczególnych zajęć zapewniają osiągnięcie przez studentów zakładanych efektów uczenia się. Wśród proponowanych zajęć nie uwzględnia się zajęć prowadzonych z wykorzystaniem metod i technik kształcenia na odległość. Zastrzeżenia budzi jedynie w niektórych przypadkach *a priori* zakładanie jako godzin kontaktowych przyszłych egzaminów poprawkowych – czyżby z góry zakładano % niezaliczeń danych zajęć przez studentów? Rekomenduje się zatem usunięcie tego zapisu i połączenie w jedno jako godzin kontaktowych egzaminu/zaliczenia i egzaminu/zaliczenia poprawkowego.

Dobór metod kształcenia na kierunku ochrona środowiska podyktowany jest potrzebą realizacji efektów uczenia się, motywowania studentów do aktywnego udziału w procesie uczenia się, a także, w szczególności, umożliwienie przygotowania studentów do prowadzenia działalności naukowej. Metody kształcenia realizowane na kierunku ochrona środowiska obejmują: wykłady (wykład informacyjny, wykład konwersatoryjny z wykorzystaniem technik multimedialnych); seminaria dyplomowe, ćwiczenia praktyczne z wykorzystaniem sprzętu i aparatury badawczej realizowane jako zajęcia laboratoryjne lub terenowe; ćwiczenia audytoryjne dotyczące treści teoretycznych; wizyty studyjne realizowane na terenie zakładów pracy; praktyki zawodowe odbywane w instytucjach i podmiotach gospodarczych.

W celu rozwinięcia u studentów naukowego podejścia do omawianych treści i przygotowania do pracy naukowej rozwijane są metody aktywizujące, realizowane w czasie zajęć seminaryjnych, przygotowania pracy dyplomowej, pracy w kołach naukowych, prowadzenia badań w ramach projektów naukowych. Program kierunku ochrona środowiska stwarza możliwość działań praktycznych i aktywizujących do samodzielnego uczenia się. Metody kształcenia są różnorodne i umożliwiają studentowi osiągnięcie zakładanych efektów uczenia się. Organizacja procesu nauczania zapewnia efektywne wykorzystanie czasu przeznaczanego na nauczanie i uczenie się oraz weryfikację i ocenę efektów uczenia się.

Realizacja zajęć dydaktycznych odbywa się zgodnie z ramową organizacją roku akademickiego, określaną corocznie przez Rektora UP w Lublinie i semestralnym rozkładem zajęć dydaktycznych. Plan studiów zatwierdzany jest stosowną uchwałą Senatu UP w Lublinie, obowiązującą na dany rok akademicki. Na wyróżnienie w obszarze jakości kształcenia zasługuje fakt, iż semestralne rozkłady zajęć są przygotowywane z udziałem przedstawiciela studentów, a następnie zatwierdzane przez Samorząd Studencki i Dziekana Wydziału. Semestralne rozkłady zajęć są udostępniane na stronie internetowej Wydziału.

Rozdział godzin między wykłady, a zajęcia praktyczne jest prawidłowy. Na studiach pierwszego stopnia wykłady to 885 godz., a ćwiczenia 1615 godz. Na studiach drugiego stopnia liczba godzin wykładów wynosi 350, natomiast ćwiczeń 550 godz. W przypadku studiów niestacjonarnych rozdział godzin pomiędzy wykłady i ćwiczenia przedstawia się następująco: na studiach pierwszego stopnia wykłady to 631 godzin, a ćwiczenia 879 godzin; na studiach drugiego stopnia wykłady to 225 godzin, a ćwiczenia 315 godzin.

Na ocenianym kierunku w programie studiów realizowane są praktyki zawodowe. Efekty uczenia się zakładane dla praktyk zawodowych studiów pierwszego stopnia są zgodne z efektami uczenia się przypisanymi do pozostałych zajęć. Przykładem może tu być efekt W1 – ma wiedzę w zakresie szeroko pojętej ochrony środowiska i zrównoważonego rozwoju, który koreluje z efektami kierunkowymi: OS_W02 student zna i rozumie funkcjonowanie i specyfikę ekosystemów lądowych i wodnych; biologię

i ekologię głównych przedstawicieli flory i fauny tych ekosystemów; OS_W11 – student zna i rozumie źródła i skutki zagrożeń poszczególnych komponentów środowiska, metody przeciwdziałania rozprzestrzenianiu się zagrożeń i zanieczyszczeń; OS_W12 – student zna i rozumie ekologiczne, ekonomiczne i społeczne konsekwencje kształtowania zrównoważonych związków gospodarki środowiska. Praktyka zawodowa na studiach pierwszego stopnia odbywa się w semestrze 6, trwa 160 godzin i ma przypisane 5 punktów ECTS. Treści programowe określone dla praktyk, wymiar praktyk, przyporządkowana im liczba punktów ECTS, a także umiejscowienie praktyk w planie studiów, jak również dobór miejsc odbywania praktyk zapewniają osiągnięcie przez studentów wizytowanego kierunku efektów uczenia się (nadleśnictwa, parki narodowe, krajobrazowe, wydziały ochrony środowiska urzędów gmin, WIOŚ, Powiatowa Stacja Sanitarno-Epidemiologiczna itp.).

Praktyki realizowane są zgodnie z przyjętymi w Uczelni procedurami odbywania i zaliczania praktyk zawodowych. Zgodnie z regulaminem praktyk mogą się one odbywać w wybranym przez studenta zakładzie pracy, zatwierdzonym przez opiekuna praktyk (prodziekan Wydziału), jeżeli charakter wykonywanej przez studenta pracy będzie zgodny z programem studiów. Realizacja praktyk w konkretnej placówce poprzedzona jest zawarciem porozumienia o organizacji obowiązkowych praktyk studenckich. Podstawą zaliczenia praktyk zawodowych jest przedstawienie wypełnionego przez studenta dziennika podpisanego przez zakładowego opiekuna praktyki oraz opinii opiekuna o przebiegu praktyki. W dzienniku praktyk znajdują się informacje dotyczące: miejsca i terminu odbywania praktyk, realizowanych zadań zgodnie z programem praktyki, opinii instytucji, w której odbywana była praktyka (opinia opiekuna zakładowego). Dziennik praktyk jest podstawą zaliczenia praktyki. Nabyte w trakcie realizacji praktyki wiedza, umiejętności i kompetencje są potwierdzane w trakcie końcowego egzaminu przed trzyosobową komisją. Ocena osiągnięcia efektów uczenia się dokonywana przez komisję ma charakter kompleksowy i odnosi się do każdego z zakładanych efektów uczenia się. W trakcie pandemii koronawirusa COVID-19 praktyki odbywały się w sposób tradycyjny z zastosowaniem zasad reżimu sanitarnego.

Nadzór merytoryczny i organizacyjny nad praktykami sprawuje opiekun praktyk - prodziekan oraz pracownik Działu Kształcenia Praktycznego i Ustawicznego. Do ich zadań należy nadzór dydaktyczno-wychowawczy nad praktykami i kontrola ich przebiegu. Zaliczenia praktyki dokonuje dziekan Wydziału. Kompetencje, doświadczenie i kwalifikacje opiekuna praktyk umożliwiają prawidłową realizację praktyk zawodowych. W instytucji przyjmującej nadzór nad realizacją praktyk sprawuje zakładowy opiekun praktyk. Liczba studentów przypadających na jednego zakładowego opiekuna praktyk umożliwia prawidłową realizację praktyk.

Infrastruktura i wyposażenie miejsc odbywania praktyk studentów są zgodne z potrzebami procesu nauczania i uczenia się, pozwalają na osiągnięcie przez studentów efektów uczenia się oraz prawidłową realizację praktyk. Praktyki odbywają się w następujących instytucjach: nadleśnictwach, Wojewódzkim Inspektoracie Ochrony Środowiska w Lublinie, Wodociągach Miejskich w Radomiu, Poleskim Parku Narodowym, Roztoczańskim Parku Narodowym, Powiatowej Stacji Sanitarno-Epidemiologicznej, Zespole Lubelskich Parków Krajobrazowych, Enea Wytwarzanie Sp. z o.o., wydziałach ochrony środowiska urzędów gmin.

Organizacja praktyk i nadzór nad ich realizacją odbywa się w oparciu o formalnie przyjęte i opublikowane zasady, które obejmują wskazanie osoby odpowiedzialnej za organizację i nadzór nad praktykami zawodowymi oraz zakres zadań przypisanych tej osobie, procedury dokumentowania i zaliczania praktyk. Uczelnia dysponuje listą miejsc praktyk, z której mogą skorzystać studenci.

Program praktyk opracowany dla kierunku ochrona środowiska, osoby wyznaczone do nadzoru nad praktykami z ramienia Uczelni oraz opiekunowie praktyk, realizacja praktyk, efekty uczenia się

osiągane na praktykach podlegają systematycznej ocenie z udziałem studentów. Ewaluacja praktyk obejmuje m.in.: bieżący monitoring kształcenia na praktykach, weryfikowanie dokumentacji składanej przez studentów, a także spotkania z pracodawcami, w trakcie których zbierane są uwagi i wnioski dotyczące tej formy kształcenia. W ocenie kształcenia na praktykach uczestniczą studenci, przekazując swoje opinie opiekunowi praktyk w ramach konsultacji bądź też zaliczania praktyk.

Zalecenia dotyczące kryterium 2 wymienione w uchwale Prezydium PKA w sprawie oceny programowej na kierunku studiów, która poprzedziła bieżącą ocenę (jeśli dotyczy)

Nie dotyczy.

Propozycja oceny stopnia spełnienia kryterium 2 - kryterium spełnione

Uzasadnienie

Treści programowe są zgodne z efektami uczenia się oraz uwzględniają w szczególności aktualny stan wiedzy i metodyki badań w dyscyplinie nauki biologiczne jak również wyniki działalności naukowej uczelni w dyscyplinie nauki biologiczne. Treści programowe obejmują zakres wiedzy biologicznej, jak również specyficzne aspekty ochrony środowiska i zapewniają uzyskanie efektów uczenia się. Oszacowanie nakładu pracy, mierzonego liczbą punktów ECTS, niezbędnego do osiągnięcia efektów uczenia się dla poszczególnych zajęć jest prawidłowe i zapewnia osiągnięcie efektów uczenia się. Liczba godzin zajęć wymagających bezpośredniego udziału nauczycieli akademickich i studentów w programie studiów zapewnia osiągnięcie zakładanych efektów uczenia się. Sekwencja zajęć na obu stopniach studiów jest poprawna. Warunek formalny dotyczący wyboru zajęć do wyboru jest spełniony. Harmonogram realizacji programu studiów oraz formy i organizacji zajęć, a także liczba semestrów jest prawidłowa. Program obejmuje zajęcia związane z prowadzoną w Uczelni działalnością naukową w dyscyplinie nauki biologiczne, dyscyplinie inżynieria środowiska, górnictwo i energetyka oraz zajęcia z dziedziny nauk humanistycznych lub społecznych, są one zaproponowane w sposób prawidłowy. Metody kształcenia są różnorodne, zorientowane na studentów motywują ich do aktywnego udziału w procesie uczenia się, w nauczaniu prawidłowo dobrano środki i narzędzia dydaktyczne. W programie nie przewidziano zajęć prowadzonych z wykorzystaniem metod i technik kształcenia na odległość. Zastosowane metody dydaktyczne stymulują studentów do samodzielności i przygotowują do prowadzenia działalności naukowej. Metody kształcenia umożliwiają uzyskanie właściwych kompetencji językowych i znajomości języka obcego. Organizacja oraz realizacja praktyk studenckich ma przebieg prawidłowy i podlega systematycznej weryfikacji. Organizacja procesu nauczania jest prawidłowa i zapewnia efektywne wykorzystanie czasu przeznaczonego na nauczanie i uczenie się oraz weryfikację i ocenę efektów uczenia się.

Dobre praktyki, w tym mogące stanowić podstawę przyznania uczelni Certyfikatu Doskonałości Kształcenia

Zalecenia

Kryterium 3. Przyjęcie na studia, weryfikacja osiągnięcia przez studentów efektów uczenia się, zaliczanie poszczególnych semestrów i lat oraz dyplomowanie

Analiza stanu faktycznego i ocena spełnienia kryterium 3

Warunki rekrutacji na studia są przejrzyste i selektywne, tym samym umożliwiają dobór kandydatów posiadających stosowną wiedzę i umiejętności na poziomie niezbędnym do osiągnięcia zaplanowanych efektów uczenia się.

Przyjęcia kandydatów na studia odbywają się w ramach ustalonego dla kierunku limitu miejsc określonego Zarządzeniem Rektora UP w Lublinie oraz zgodnie z Uchwałą Senatu Uniwersytetu Przyrodniczego w Lublinie na określony rok akademicki. Na studia pierwszego stopnia na kierunku ochrona środowiska obowiązuje konkurs świadectw (dla kandydatów, którzy zdali egzamin dojrzałości zwany „starą maturą”). Natomiast dla kandydatów, którzy zdali egzamin dojrzałości zwany „nową maturą” przewidziano postępowanie kwalifikacyjne oparte o wyniki części pisemnej zewnętrznego egzaminu maturalnego z zajęć zdawanych na poziomie podstawowym lub rozszerzonym (język obcy nowożytny oraz jedno z zajęć do wyboru: biologia, matematyka, chemia, fizyka, informatyka lub geografia) (zgodnie z wykazem umieszczonym w załączniku nr 1 do Uchwały Senatu UP w Lublinie do Uchwały nr 56/2021–2022 z dnia 24.06.2022). Listy rankingowe tworzy Wydziałowa Komisja Rekrutacyjna według liczby punktów uzyskanych przez kandydatów.

O przyjęcie na studia pierwszego stopnia mogą ubiegać się także kandydaci, którzy posiadają maturę międzynarodową (IB; International Baccalaureat Organization, Genewa) lub posiadający świadectwo maturalne wydane poza granicami Polski. Odrębna ścieżka rekrutacji obowiązuje laureatów i finalistów olimpiad stopnia centralnego oraz laureatów konkursów, którzy są przyjmowani na I rok studiów w roku akademickim 2023/2024. Z uprawnień tych kandydaci laureaci/finaliści olimpiad/konkursów mogą korzystać tylko jeden raz, wyłącznie w roku uzyskania matury. Przyjęcie na studia cudzoziemców następuje w trybie przewidzianym w art. 323 ustawy z dnia 20 lipca 2018 r. – Prawo o szkolnictwie wyższym i nauce.

Student posiadający dyplom z tytułem zawodowym inżyniera lub magistra inżyniera kierunku ochrona środowiska lub kierunku pokrewnego i ubiegający się o przyjęcie na studia drugiego stopnia na kierunku ochrona środowiska zobowiązany jest w ciągu pierwszych dwóch semestrów studiów do uzupełnienia kierunkowych efektów uczenia się. Moduły niezbędne do uzupełnienia, w wymiarze nieprzekraczającym 24 ECTS, ustala Dziekan, dokonując stosownego wpisu w formularzu deklaracji kandydata kierunku pokrewnego. Przyjęcia kandydatów na studia drugiego stopnia odbywają się na podstawie list rankingowych sporządzonych wg średniej ocen z egzaminów i zaliczeń uzyskanych na studiach pierwszego lub drugiego stopnia. O przyjęcie na pierwszy rok studiów drugiego stopnia mogą również ubiegać się osoby, które uzyskały dyplom uczelni zagranicznej potwierdzający ukończenie studiów wyższych tego samego lub pokrewnego kierunku.

Zasady uznawania efektów i okresów uczenia się oraz kwalifikacji uzyskanych na innej uczelni wyższej, a także potwierdzania efektów uczenia uzyskanych na innym kierunku studiów macierzystej uczelni reguluje Regulamin studiów UP (§8).

Student innej uczelni (także zagranicznej) może być przyjęty na studia prowadzone na kierunkach WBS po zaliczeniu co najmniej pierwszego semestru, jeżeli dostarczy zaświadczenie potwierdzające status studenta i informujące o wypełnieniu wszystkich obowiązków wynikających z przepisów obowiązujących w uczelni macierzystej, a także musi spełniać wymagania rekrutacyjne. Efekty uczenia się mogą zostać uznane, jeśli różnice programowe są mniejsze niż 24 ECTS. W przypadku przeniesienia na II semestr liczba punktów ECTS odpowiadająca niezrealizowanemu efektom uczenia się nie może być

większa niż 12 ECTS; Dziekan wyznacza moduły do uzupełnienia. Realizację zajęć uzupełniających student odbywa w trakcie dwóch pierwszych semestrów po przeniesieniu. Studenci mogą realizować część programu studiów poza UP w Lublinie, w innej uczelni polskiej lub zagranicznej, w szczególności na podstawie porozumień międzyuczelnianych wynikających z uczestnictwa UP w Lublinie w krajowych (MOST-AR) lub międzynarodowych programach wymiany studentów (program ERASMUS+). Realizacja określonej części programu studiów poza macierzystą uczelnią odbywa się za zgodą Dziekana według procedur obowiązujących dla poszczególnych programów.

Ogólne zasady, warunki i tryb potwierdzania efektów uczenia się (PEU) uzyskanych w procesie uczenia się poza systemem studiów oraz powoływania i sposobu działania komisji weryfikujących efekty uczenia się, określa Uchwała Senatu UP w Lublinie nr 69/2018-2019 z dnia 24 maja 2019 r. oraz załącznik do Uchwały. Ogólne zasady, warunki i tryb dotyczący PEU zamieszczone są na stronie internetowej uczelni w zakładce Rekrutacja-Kryteria przyjęć. Kandydat może uzyskać wsparcie w zakresie obowiązujących procedur kontaktując się z pracownikiem Biura Organizacji i Toku Studiów, gdzie uzyska wyjaśnienia zasad, warunków i trybu postępowania przy potwierdzaniu efektów uczenia się. Pracownik Biura weryfikuje ponadto spełnienie warunków formalnych, wstępnie rozpoznaje kierunki, poziomy i profile, dla których efekty uczenia mogą zostać potwierdzone, wskazuje sposób postępowania w procedurze PEU. W wyniku PEU studentowi można zaliczyć nie więcej niż 50% punktów ECTS wymaganych do uzyskania kwalifikacji odpowiadającej określonemu poziomowi kształcenia na kierunku. Efekty uczenia się mogą zostać potwierdzone w przypadku ubiegania się o przyjęcie na studia pierwszego stopnia osobie posiadającej świadectwo dojrzałości i co najmniej 5 lat doświadczenia zawodowego; na studia drugiego stopnia – osobie posiadającej tytuł zawodowy inżyniera i co najmniej 3 lata doświadczenia zawodowego po ukończeniu studiów pierwszego stopnia. Jak dotąd nie było przypadku przyjęcia na studia na kierunku ochrona środowiska w oparciu o tę uchwałę żadnej osoby.

Procedura dyplomowania ujęta jest w Regulaminie Studiów UP (§33-§48) oraz opisana w Instrukcji dyplomowania na stronie internetowej Wydziału, w zakładce Egzamin dyplomowy oraz WKZJK, Instrukcja 10 oraz Instrukcji 10.1 w zakładce Jakość kształcenia. Zgodnie z Uchwałą Senatu Uniwersytetu Przyrodniczego w Lublinie nr 14/2019-2020 z 29 listopada 2019 r. dla cykli kształcenia, które rozpoczęły się od roku akademickiego 2019/2020, na pierwszym stopniu studiów stacjonarnych i niestacjonarnych, pracę dyplomową zastąpiono projektem inżynierskim/licencjackim. Procedurę przygotowania projektu inżynierskiego, zasady prowadzenia seminarium dyplomowego oraz przebiegu egzaminu dyplomowego reguluje Zarządzenie nr 45 Rektora UP w Lublinie z dn. 19.04.2021 r; oraz Regulamin Studiów (§44). Szczegółowe wytyczne i instrukcje dotyczące przygotowania projektu inżynierskiego dla cykli studiów, które rozpoczęły się od roku akademickiego 2019/2020, opracowane przez Radę Programową kierunku ochrona środowiska obejmują: zasady prowadzenia seminarium dyplomowego 1,2; wymagania merytoryczne odnośnie projektu; instrukcję przygotowania prezentacji na egzamin dyplomowy. Temat projektu inżynierskiego musi być zgodny z kierunkiem studiów. Tematy projektów inżynierskich dyplomowych proponuje studentom uczestniczącym w seminarium dyplomowym nauczyciel akademicki (zatrudniony w Uczelni i posiadający tytuł lub stopień naukowy doktora habilitowanego) prowadzący seminarium dyplomowe. Student ma możliwość zgłoszenia własnego tematu do realizacji. Dyskusja na temat zaproponowanych projektów inżynierskich ze studentami odbywa się na zajęciach seminaryjnych, a następnie podlega weryfikacji i jest ostatecznie akceptowane przez Radę Programową. Projekty inżynierskie składane w formie wydruku prezentacji Power Point, przygotowane zgodnie z Zarządzeniem Rektora UP nr 45 z 19.04.2021r nie podlegają kontroli antyplagiatowej.

Realizacja projektów inżynierskich na ocenianym kierunku polega na sformułowaniu problemu badawczego, zaplanowaniu, przygotowaniu i wykonaniu zadania zgodnie z właściwie dobranymi metodami badawczymi oraz przedstawieniu (w formie tabel, rycin, schematów) i interpretacji uzyskanych wyników, w celu weryfikacji określonych zależności i związków istotnych dla szeroko pojętej ochrony środowiska. W ich przygotowaniu potrzebne są zarówno treści teoretyczne, opracowane na podstawie dostępnego piśmiennictwa, jak i praktyczna część analityczno-projektowa, wykonana samodzielnie przez autora oraz prezentacja umiejętności logicznego wnioskowania. Tematyka projektów inżynierskich na ocenianym kierunku dotyczy m.in. oceny wartości usług ekosystemowych, wykorzystania organizmów jako wskaźników zanieczyszczeń środowiskowych, projektów terenowych ścieżek dydaktycznych w obszarach o różnym statusie ochronnym, monitoringu środowiska, waloryzacji przyrodniczej określonych terenów, wykorzystania proekologicznych strategii/ technologii w procesach produkcyjnych w różnych gałęziach przemysłu.

Warunkiem przystąpienia studenta do egzaminu dyplomowego na studiach, których program przewiduje przygotowanie projektu inżynierskiego jest zaliczenie wszystkich zajęć i praktyk zawodowych oraz złożenie wszystkich wymaganych dokumentów w dziekanacie. Egzamin dyplomowy na kierunku jest egzaminem ustnym (w tym obrona projektu inżynierskiego) i odbywa się przed komisją powołaną przez Dziekana, w skład której wchodzi: Dziekan lub Prodziekan jako przewodniczący, nauczyciel akademicki odpowiedzialny za seminarium oraz inny nauczyciel akademicki posiadający tytuł naukowy profesora lub stopień naukowy doktora habilitowanego wskazany przez Dziekana z dyscypliny wiodącej, do której przyporządkowany jest kierunek studiów (Zarządzenie nr 45 Rektora UP w Lublinie z dn. 19.04.2021). W uzasadnionych przypadkach Dziekan może powołać na przewodniczącego komisji nauczyciela akademickiego posiadającego tytuł naukowy profesora lub stopień naukowy doktora habilitowanego. Egzamin dyplomowy inżynierski, dla cykli studiów, które rozpoczęły się od roku akademickiego 2019/2020 jest dwuczęściowy. Składa się on z części praktycznej, w której student przedstawia opracowany przez siebie projekt inżynierski lub zagadnienie problemowe w formie prezentacji multimedialnej oraz odpowiada na pytania zadane przez członków komisji dotyczące przedstawianego projektu inżynierskiego lub zagadnienia problemowego. W części teoretycznej student udziela odpowiedzi na minimum trzy pytania zadane przez członków komisji lub wylosowane przez studenta z puli pytań uprzednio przygotowanych do celów egzaminu weryfikujących wiedzę studenta z zakresu zajęć objętych programem studiów na ocenianym kierunku. Wynik ukończenia studiów określa Regulamin studiów zgodnie z par. 46 ust. 3. Po zdaniu egzaminu student uzyskuje tytuł i dyplom inżyniera (pierwszy stopień studiów).

Tematy prac dyplomowych na studiach drugiego stopnia ustalane są zgodnie z profilami i problematyką badawczą jednostek, w której realizowane są prace. Student wybiera jednostkę, w której będzie realizował pracę (ankieta) po spotkaniu z Prodziekanem, na którym prezentowane są profile badawcze jednostek i nauczycieli akademickich oraz tematy prac dyplomowych zatwierdzone wcześniej przez Radę Programową. Temat pracy dyplomowej jest zgodny z kierunkiem studiów. Student może zgłosić własny temat do realizacji, który również podlega weryfikacji przez Radę Programową. Pracę student wykonuje pod kierunkiem nauczyciela akademickiego, zatrudnionego w Uczelni, posiadającego tytuł naukowy, stopień naukowy doktora habilitowanego/doktora i posiadającego dorobek naukowy związany z tematem pracy.

Na studiach drugiego stopnia pracę dyplomową przygotowaną w formie papierowej i elektronicznej stanowi praca magisterska. Tematyka prac dyplomowych oraz projektów badawczych jest ściśle powiązana z tematyką badawczą opiekuna, to zapewnia realizację ważnego w kształceniu ogólnoakademickim celu jakim jest naukowe podejście do rozwiązywania zadań badawczych.

Praca dyplomowa, przed przyjęciem przez promotora, podlega sprawdzeniu za pomocą Jednolitego Systemu Antyplagiatowego. Ocenę pracy dyplomowej dokonują opiekun pracy oraz recenzent powołany przez Dziekana spośród nauczycieli akademickich posiadających tytuł lub stopień naukowy doktora habilitowanego. Warunkiem dopuszczenia studenta do egzaminu dyplomowego jest zaliczenie wszystkich zajęć, złożenie pracy dyplomowej i uzyskanie dwóch pozytywnych ocen pracy oraz złożenie wszystkich wymaganych dokumentów w dziekanacie.

Egzamin dyplomowy na studiach drugiego stopnia jest egzaminem ustnym, składanym przed Komisją, w skład której wchodzi: przewodniczący, nauczyciel akademicki kierujący pracą i recenzent. Student przedstawia główne tezy/założenia oraz wnioski dotyczące pracy (zgodnie z regulaminem Regulamin Studiów §46). Weryfikowana jest też wiedza studenta związana z tematyką pracy dyplomowej oraz kierunkowymi efektami uczenia się. W pierwszym przypadku student zobowiązany jest do udzielenia odpowiedzi na 2 pytania zadane przez członków Komisji, a następnie losuje 2 dalsze pytania związane z kierunkowymi efektami uczenia się. Ocena końcowa na dyplomie jest sumą, którą stanowi 3/5 średniej ważonej wszystkich ocen z egzaminów i zaliczeń wpisanych do protokołów w okresie studiów i odpowiadającym im punktom ECTS w ramach kierunku, obliczonej zgodnie z par. 46 ust. 5., Regulaminu Studiów, 1/5 oceny pracy dyplomowej oraz 1/5 oceny egzaminu dyplomowego. Efektem końcowym jest uzyskanie tytułu i dyplomu magistra inżyniera. W przypadku uzyskania oceny niedostatecznej lub nieuzasadnionego nieprzystąpienia do egzaminu dyplomowego, następuje postępowanie zgodne z Regulaminem studiów. Prace dyplomowe w formie pisemnej i elektronicznej przechowywane są przez okres 1 roku w dziekanacie Wydziału, a następnie przekazywane do Archiwum Uniwersytetu Przyrodniczego w Lublinie i Repozytorium Prac Dyplomowych. Wybitne osiągnięcia studenta są nagradzane. Może on otrzymać dyplom wyróżniającego się absolwenta UP (przyznawany przez Rektora na wniosek Dziekana) po spełnieniu warunków zawartych w par. 50 Regulaminu Studiów lub dyplom za wyróżniającą się pracą dyplomową/projekt inżynierski – par. 51. Skreślenie z listy studentów kandydatów przyjętych na I rok studiów na kierunku ochrona środowiska może nastąpić w sytuacji niepodjęcia studiów lub złożenia rezygnacji ze studiów. Studenci mogą również być skreślanii z powodu braku osiągnięcia zakładanych efektów uczenia się i zaliczenia wszystkich modułów w semestrze.

Zasady i kryteria oceny przedstawiane są studentom na pierwszych zajęciach z danego modułu przez wyznaczone w tym celu osoby, odpowiedzialne za przekazanie tych treści. Weryfikacji efektów uczenia się na Wydziale, sposoby weryfikacji efektów uczenia się (oddzielnie dla każdego efektu uczenia się) oraz formy dokumentowania osiągniętych efektów uczenia się założonych w poszczególnych modułach określone są w opisach modułów. Formy oceny stopnia osiągnięcia efektów uczenia się dla określonego modułu obejmują egzamin lub formę zaliczenia, kolokwium cząstkowe, oceny zadań projektowych, sprawozdań z ćwiczeń, kart pracy, oceny pracy studenta w grupie, udziału w dyskusji, umiejętności prezentacji i omówienia efektów pracy. Zaliczenie końcowe lub egzamin może mieć formę pisemną lub ustną. W uzasadnionych przypadkach wykorzystywana jest infrastruktura technologiczna np. EDUPORTAL, MS Teams, lub inne. O formie egzaminu oraz sposobie zaliczenia prowadzący ma obowiązek poinformować studentów w trakcie pierwszych zajęć z przedmiotu. W przypadku formy ustnej egzaminu lub zaliczenia końcowego (również w formie zdalnej), egzaminator jest zobowiązany do prowadzenia ewidencji zawierającej: imię i nazwisko studenta, numery zadanych pytań z listy lub treści zadawanych pytań i oceny z każdego pytania, a w przypadku prowadzenia egzaminu lub zaliczenia na odległość student powinien mieć włączony mikrofon i kamerę.

Kryteria stosowane przy ocenie zaliczenia/egzaminów i prac kontrolnych reguluje Instrukcja nr 1 WKZJK, dotycząca weryfikacji efektów uczenia. Do uzyskania oceny pozytywnej konieczne jest

osiągnięcie wszystkich efektów uczenia (wiedzy, umiejętności, w stopniu co najmniej dostatecznym (czyli $\geq 51\%$ planowanych efektów uczenia się) oraz kompetencji społecznych. Elementy i wagi mające wpływ na ocenę końcową podane są w poszczególnych modułach (Uchwała nr 59/2020-2021 Senatu UP z 25 czerwca 2021). Sprawdzanie i ocenianie efektów uczenia się studentów odbywa się na każdym etapie procesu kształcenia, w odniesieniu do wszystkich realizowanych zajęć.

Nauczyciel odpowiedzialny za zajęcia w porozumieniu ze starostą roku ustala terminy egzaminów/zaliczeń. Informacja o terminach egzaminów jest podawana do wiadomości studentów. Studenci otrzymują informację zwrotną o efektach uczenia się bezpośrednio lub w innych formach (najbardziej dla nich dogodnych). Przekazywanie ocen zgodnie z procedurami RODO możliwe jest po uzyskaniu zgody studentów i zakodowaniu danych osobowych (numer albumu) za pośrednictwem e-maila grupowego, na stronie platformy edukacyjnej. Wątpliwości dotyczące uzyskanej oceny studenci zgłaszają nauczycielowi prowadzącemu zajęcia w ich trakcie, za pomocą poczty elektronicznej lub w trakcie konsultacji. Informację o wynikach egzaminu/zaliczenia nauczyciel akademicki odpowiedzialny za zajęcia wprowadza do Wirtualnego Dziekanatu, co jest równoznaczne z ogłoszeniem wyników z egzaminu/zaliczenia dla studentów oraz przekazuje prawidłowo wypełniony protokół do Dziekanatu w terminie do 5 dni roboczych od daty przeprowadzonego egzaminu/zaliczenia. W przypadku uzyskania na egzaminie oceny niedostatecznej, studentowi przysługuje prawo do dwukrotnego przystąpienia do egzaminu poprawkowego z każdego modułu, przy założeniu, że drugi egzamin poprawkowy jest egzaminem ostatecznym. W przypadku rozbieżności dotyczącej oceny studentom przysługuje prawo odwołania się w terminie trzech dni od dnia ogłoszenia wyników zaliczenia w pierwszym terminie poprawkowym do Dziekana, który może zarządzić komisyjne sprawdzenie poziomu wiedzy z danych zajęć (Regulamin Studiów §27). Cała dokumentacja (prace studentów - zaliczeniowe, egzaminacyjne, testy, projekty, sprawozdania, prezentacje, karty pracy, dziennik prowadzącego) związana z oceną modułowych efektów uczenia się jest archiwizowana przez osoby odpowiedzialne za moduł (co najmniej 1 rok), zaś protokoły egzaminów i zaliczeń końcowych są archiwizowane i przechowywane w Dziekanacie.

Monitorowaniu stopnia osiągnięcia zakładanych efektów uczenia się służy analiza ocen studentów prowadzona na wszystkich etapach kształcenia. W pierwszym etapie metody monitorowania są dobierane przez nauczycieli odpowiedzialnych za zajęcia. Stopień osiągania efektów uczenia się określany jest w oparciu o oceny uzyskiwane przez studentów na zaliczeniach częściowych (w ciągu całego semestru), zaliczeniu lub egzaminie. Udział ocen pozytywnych i negatywnych jest miernikiem osiągnięcia przez studentów zaplanowanych efektów uczenia się. Uzyskanie oceny pozytywnej świadczy o posiadaniu przez studenta wszystkich zakładanych w module efektów uczenia się w zakresie wiedzy i umiejętności – w stopniu co najmniej dostatecznym oraz kompetencji społecznych.

W zakresie wiedzy metody oceny stopnia uzyskanych efektów obejmują pisemne sprawdziany częściowe i końcowe w formie testów, pytań otwartych lub zadań problemowych oraz prezentacje i projekty przygotowywane przez studentów, a także odpowiedzi ustne. Sposoby weryfikacji umiejętności obejmują sprawdziany częściowe i końcowe, prezentacje i projekty przygotowane przez studentów, sprawozdania z ćwiczeń laboratoryjnych wykonanych samodzielnie przez studentów oraz ocenę bezpośrednią określonych umiejętności manualnych podczas pracy w trakcie zajęć laboratoryjnych, ocenę umiejętności dyskusowania i uzasadniania swoich racji. Charakter metod weryfikacji wiedzy i umiejętności uzależniony jest od specyfiki zajęć i określony przez prowadzącego nauczyciela. Efekty w zakresie kompetencji społecznych najczęściej oceniane są bezpośrednio na zajęciach i obejmują ocenę umiejętności pracy w grupie, umiejętność komunikacji, odpowiedzialności i przestrzegania zasad obowiązujących w trakcie pracy, przygotowania do zajęć i bezpośredniej

aktywności studenta. Kompetencje językowe w zakresie wiedzy weryfikowane są poprzez ocenę wypowiedzi pisemnych na zajęciach. W zakresie umiejętności są to oceny z wypowiedzi ustnych na zajęciach oraz sprawdziany pisemne ze znajomości i umiejętności stosowania słownictwa specjalistycznego, a kompetencje społeczne są oceniane poprzez przygotowanie i aktywność na zajęciach. Techniki informacyjno-komunikacyjne stosowane są m.in. w ramach modułu Technologie informacyjne. Celem modułu jest opanowanie przez studenta umiejętności posługiwania się edytorem tekstów i arkuszem kalkulacyjnym, a także tworzenia prezentacji multimedialnych.

Końcowym etapem monitorowania stopnia osiągnięcia zakładanych efektów uczenia się są: projekt inżynierski/praca dyplomowa oraz egzamin dyplomowy.

W związku z wprowadzeniem przez MNiSW oraz ZUS ogólnopolskiego systemu badania Ekonomicznych Losów Absolwentów (ELA), Uniwersytet Przyrodniczy w Lublinie zawiesił wdrożenie własnego systemu monitorowania losów absolwentów. Aktualnie przygotowaniem analiz i ocen sytuacji studentów i absolwentów na rynku pracy oraz informowaniem władz Uczelni i jej Wydziałów o tendencjach na rynku pracy mogących mieć wpływ na profil kształcenia oraz badaniem losów i monitorowaniem karier zawodowych absolwentów Uczelni zajmuje się Dział Kształcenia Praktycznego i Ustawicznego, który opracowuje wyniki. Ponadto Biuro utrzymuje kontakt z Wojewódzkim Urzędem Pracy i w przyszłości również dane uzyskane z przekazywanych raportów (np. „Ranking szkół wyższych według poziomu bezrobocia absolwentów”, „Losy absolwentów szkół wyższych województwa lubelskiego) będą analizowane, a wnioski wdrażane dla dalszego udoskonalania efektów uczenia.

Zalecenia dotyczące kryterium 3 wymienione w uchwale Prezydium PKA w sprawie oceny programowej na kierunku studiów, która poprzedziła bieżącą ocenę (jeśli dotyczy)

Nie dotyczy.

Propozycja oceny stopnia spełnienia kryterium 3 - kryterium spełnione

Uzasadnienie

Zasady rekrutacji na studia pierwszego i drugiego stopnia zarówno na studiach stacjonarnych, jak i niestacjonarnych są przejrzyste i dostępne dla kandydatów. Warunki i procedury potwierdzania efektów uczenia się uzyskanych poza systemem studiów oraz w innej uczelni w tym zagranicznej zapewniają możliwość identyfikacji efektów uczenia się. Zasady weryfikacji efektów uczenia się studentów i zaliczania poszczególnych semestrów oraz lat studiów, w tym dyplomowania, uznawania efektów i okresów uczenia się oraz kwalifikacji uzyskanych w szkolnictwie wyższym są precyzyjnie określone i stosowane na ocenianym kierunku. System weryfikacji efektów uczenia się w pełni umożliwia monitorowanie postępów w uczeniu się oraz rzetelną i wiarygodną ocenę stopnia osiągnięcia przez studentów efektów uczenia się, a stosowane metody weryfikacji i oceny są spójne, dobrze dobrane i zorientowane na studenta. Prace etapowe i egzaminacyjne, prace dyplomowe (inżynierskie i magisterskie), jak również inne związane z kierunkiem studiów, potwierdzają osiągnięcie efektów uczenia się. Metody weryfikacji osiągnięcia efektów uczenia się są w pełni prawidłowe, zapewniają skuteczną ocenę efektów uczenia się również tych dotyczących opanowania języka na poziomie biegłości adekwatnym do poziomu studiów. Prace etapowe są zgodne z opisem efektów uczenia się i odnoszą się do dyscypliny nauki biologiczne. Pytania zadawane na egzaminie dyplomowym są zgodne z profilem kierunku ochrona środowiska.

Dobre praktyki, w tym mogące stanowić podstawę przyznania uczelni Certyfikatu Doskonałości Kształcenia

Zalecenia

Kryterium 4. Kompetencje, doświadczenie, kwalifikacje i liczebność kadry prowadzącej kształcenie oraz rozwój i doskonalenie kadry

Analiza stanu faktycznego i ocena spełnienia kryterium 4

Nauczyciele akademicki prowadzący zajęcia na kierunku ochrona środowiska posiadają aktualny i udokumentowany dorobek naukowy w dyscyplinach nauki biologiczne oraz/lub inżynieria środowiska, górnictwo i energetyka, do których przypisany jest kierunek. Jednocześnie realizowana tematyka badawcza związana jest z ochroną środowiska. W dyscyplinie nauki biologiczne badania naukowe realizowane przez nauczycieli akademickich prowadzących zajęcia na ocenianym kierunku dotyczą zagadnień istotnych dla: (i) hodowli roślin w zmieniającym się klimacie i tworzenia modeli bioklimatycznych (badania biologii kwitnienia, morfologii i anatomii struktur kwiatowych; obserwacje fenologii kwitnienia oraz monitoring dynamiki pojawów pyłkowych w aeroplanktonie; badania wpływu stresu abiotycznego oraz biotycznego na rośliny); (ii) pszczelarstwa i zachowania bioróżnorodności (badania nektarowania i pylenia roślin w fitocenozach naturalnych oraz fitocenozach o znaczeniu gospodarczym; ocena składu diety zapylaczy oparta na analizie pyłkowej); (iii) redukcji zanieczyszczenia środowiska (badania fitotoksyczności metali śladowych i opracowanie metody łagodzenia ich niekorzystnego wpływu na rośliny; badania dotyczące wpływu zanieczyszczeń środowiskowych na stężenie metali ciężkich w surowcach pochodzenia zwierzęcego; badania biofizyczne i fotofizyczne materiałów biodegradowalnych); (iv) ochrony gatunków i ekosystemów (badania nad biologią, ekologią i ochroną ptaków; badania wpływu antropopresji na bezkręgowce; badania nad biologią i ekologią gatunków inwazyjnych i obcych; opracowanie programów restytucji szczególnie zagrożonych gatunków roślin; określenie wpływu oddziaływań antropogenicznych na funkcjonowanie ekosystemów wodnych; ocena stanu siedlisk i ekosystemów wodnych w obszarach chronionych i opracowanie planów ochrony; monitoring i klasyfikacja ichtiofauny śródlądowej według wymagań Dyrektywy 2000/60/WE oraz bioty według wymagań Dyrektywy 2013/39/UE); (v) ochrony przyrody (analiza biomarkerów u lądowych Gastropoda; ocena oddziaływania *in vivo* oraz *in vitro* sinicowych oligopeptydów na organizmy wodne).

W dyscyplinie inżynieria środowiska, górnictwo i energetyka badania naukowe realizowane przez nauczycieli akademickich prowadzących zajęcia na ocenianym kierunku dotyczą zagadnień istotnych dla: (i) zarządzania zasobami wody (ocena wpływu antropopresji na zasoby wodne; badania nad wykorzystaniem zaawansowanych metod statystycznych do analizy danych środowiskowych i tworzenia modeli predykcyjnych; badania metod oczyszczania roztworów wodnych z metali ciężkich) i powietrza (badania bio redukcji lotnych związków odorogennych i zanieczyszczeń mikrobiologicznych powietrza); (ii) wdrażania Nature-based solutions (NBS), czyli rozwiązań opartych na zasobach przyrody (identyfikacja rozwiązań z zakresu zielonej i niebieskiej infrastruktury optymalnych do wdrożenia na obszarze miasta Lublin). W latach 2020-2023 nauczyciele akademicki Wydziału Biologii Środowiskowej opublikowali 326 prac naukowych w czasopismach z Impact Factor (np. Scientific Reports; Science of the Total Environment; Ecological Indicators; International Journal of Molecular Sciences; Ecology; Urban Forestry and Urban Greening), 51 prac w czasopismach nie posiadających IF oraz 72 rozdziały w

monografiach. Uczestniczyli także w licznych konferencjach naukowych krajowych i zagranicznych (opublikowali 135 streszczeń w materiałach konferencyjnych). Współautorami części publikacji naukowych są studenci (w latach 2017-2023 opublikowano 10 prac ze studentami studiów pierwszego stopnia i 35 prac ze studentami studiów drugiego stopnia). Są to oryginalne artykuły naukowe (w tym w czasopismach z IF, jak Saudi Journal of Biological Science; Water; Journal for Nature Conservation; Mires and Peat) oraz rozdziały w monografiach (np. „Zagrożenia środowiska i bezpieczeństwo żywności”; „Wybrane zagadnienia z zakresu ochrony i zagrożeń środowiska”). Ponadto Wydział był organizatorem lub współorganizatorem konferencji naukowych związanych z szeroko pojętą ochroną środowiska i zrównoważonym korzystaniem z zasobów naturalnych, jak np. IV Ogólnopolska Konferencja Zooplanktonowa pt.: „Wpływ zmian klimatu na funkcjonowanie zespołów zooplanktonu”; debata z okazji Światowego Dnia Wody: „Dzień wody – przyspieszenie zmian”; XIX International Scientific Conference „Youth and the Progress of Biology”; konferencja naukowa pt. „Naturalne surowce lecznicze i kosmetyczne”; Ogólnopolska Naukowa Konferencja Pszczelarska „Nauka Praktyce”. Pracownicy Wydziału prowadzą współpracę z wieloma ośrodkami międzynarodowymi i krajowymi udokumentowaną wspólnymi publikacjami naukowymi (np. Neurotox Laboratory, School of Science RMIT w Melbourne, Australia; University of Life and Environmental Sciences, Kiev, Ukraina; Department of Parasitology and Parasitic Diseases, University of Agricultural Sciences and Veterinary Medicine of Cluj-Napoca, Rumunia; oraz uczelniami z Czech, Niemiec, Finlandii). Biorą udział w globalnej sieci badawczej Disturbance and Resources Across Global Grasslands (DRAGNet) koordynowanej przez Uniwersytet w Minnesocie. Nauczyciele akademicki prowadzący zajęcia na ocenianym kierunku realizowali i realizują projekty badawcze finansowane m.in. przez NCN, MNiSW i NCBiR oraz z innych źródeł zewnętrznych, np. projekt „Związane z procesem starzenia zmiany w systemach zaangażowanych w reakcje odpornościowe pszczoł w kontekście monodietary pyłkowej jako kluczowego stresora środowiskowego” (NCN); projekt LIFE13 NAT/PL/000032 „W zgodzie z naturą – LIFE+ dla Lasów Janowskich” współfinansowany przez Unię Europejską ze środków Instrumentu Finansowego LIFE+ oraz Narodowy Fundusz Ochrony Środowiska i Gospodarki Wodnej; „Ochrona czynna aldrowandy pęcherzykowatej (*Aldrovanda vesiculosa*) na terenie Lubelszczyzny” (PO Infrastruktura i Środowisko, działanie 2.4. Ochrona przyrody i edukacja ekologiczna).

Pracownicy Wydziału wchodzi w skład rad naukowych parków narodowych (Poleskiego Parku Narodowego, Roztoczańskiego Parku Narodowego, Biebrzańskiego Parku Narodowego), są członkami Rady Ochrony Środowiska w Kopalni Węgla „Bogdanka”, działają w Zarządzie Wojewódzkiego Funduszu Ochrony Środowiska i Gospodarki Wodnej w Lublinie, w Komisji Ochrony Środowiska PAN o/Lublin, Regionalnej Radzie Ochrony Przyrody i Państwowej Radzie Ochrony Przyrody. Podsumowując, nauczyciele akademicki prowadzący zajęcia na ocenianym kierunku posiadają aktualny i udokumentowany dorobek naukowy w dyscyplinach nauki biologiczne oraz inżynieria środowiska, górnictwo i energetyka, którym przypisany jest oceniany kierunek, co umożliwia prawidłową realizację zajęć, w tym nabywanie przez studentów kompetencji badawczych.

Wydział Biologii Środowiskowej zatrudnia w chwili obecnej 53 nauczycieli akademickich, w tym 6 z tytułem profesora, 23 ze stopniem dr hab. (21 na stanowisku prof. uczelni, 2 na stanowisku adiunkta), 19 ze stopniem doktora (17 na stanowisku adiunkta, 2 – asystenta) oraz 5 ze stopniem magistra/magistra inżyniera zatrudnionych na stanowisku asystenta. Zajęcia na ocenianym kierunku oprócz nauczycieli akademickich z Wydziału Biologii Środowiskowej prowadzą pracownicy badawczo-dydaktyczni i dydaktyczni z Wydziałów: Nauk o Zwierzętach i Biogospodarki; Inżynierii Produkcji; Nauk o Żywności i Biotechnologii; Agrobioinżynierii; jak również z Centrum Nauczania Języków Obcych i Certyfikacji oraz Studium Wychowania Fizycznego i Sportu. Na ocenianym kierunku zajęcia prowadzi

21 nauczycieli akademickich z Wydziału Biologii Środowiskowej, w tym 2 z tytułem profesora, 11 ze stopniem dr hab. (9 na stanowisku prof. uczelni, 2 na stanowisku adiunkta), 8 ze stopniem doktora lub doktora inżyniera, oraz 20 nauczycieli akademickich spoza Wydziału, w tym 3 z tytułem profesora, 3 ze stopniem dr hab. (2 na stanowisku prof. uczelni, 1 na stanowisku adiunkta), 10 ze stopniem doktora lub doktora inżyniera, 4 ze stopniem magistra. Istotną część nauczycieli akademickich prowadzących zajęcia na ocenianym kierunku posiada stopień/tytuł naukowy w dyscyplinach, do których przypisano oceniany kierunek (14 – nauki biologiczne, 4 - inżynieria środowiska, górnictwo i energetyka). Na jednego nauczyciela akademickiego Wydziału przypada średnio prawie 4 studentów kierunku ochrona środowiska i prawie 9 studentów wszystkich kierunków prowadzonych przez pracowników Wydziału. O rozwoju kadry zatrudnionej na Wydziale Biologii Środowiskowej świadczy uzyskanie w latach 2019-2023 stopnia doktora habilitowanego przez 9 spośród pracowników naukowo-dydaktycznych oraz tytułu profesora przez jedną osobę. Rozwój naukowy kadry, w tym publikacje i profil rozwijanych badań, dotyczy w znacznym stopniu dyscyplin, do których przypisano oceniany kierunek studiów. Podsumowując, struktura kwalifikacji oraz liczebność kadry prowadzącej zajęcia na ocenianym kierunku w stosunku do liczby studentów umożliwiają prawidłową realizację zajęć.

Nauczyciele akademicy prowadzący zajęcia na ocenianym kierunku podnoszą swoje kompetencje dydaktyczne uczestnicząc w studiach podyplomowych oraz kursach organizowanych przez Uczelnię, w szczególności szkoleniach w zakresie obsługi i wykorzystania platformy komunikacyjnej MS Teams oraz platformy edukacyjnej dla nauczycieli akademickich EDUPORTAL. O wysokich kompetencjach dydaktycznych świadczy redakcja i/lub autorstwo podręczników akademickich dotyczących zagadnień związanych z ochroną środowiska i przyrody, które wykorzystywane są przez studentów ocenianego kierunku. Są to następujące tytuły: Strachecka A., Walerowicz J. 2022. Anatomia i fizjologia pszczoły miodnej; Babicz M., Nowakowicz-Dębek B., Kropiwiiec-Domańska K. 2022. Wybrane zagadnienia z zakresu ochrony i zagrożeń środowiska, t. 2; Babicz M., Nowakowicz-Dębek B., 2021. Wybrane zagadnienia z zakresu ochrony i zagrożeń środowiska; Nowakowicz-Dębek B., Chabuz W. 2020. Zagrożenia środowiska i bezpieczeństwo żywności, t. 1; Rasy rodzime w ochronie przyrody i produkcji żywności prozdrowotnej; Mroz W. (red). Monitoring siedlisk przyrodniczych. Przewodnik metodyczny (współautorstwo rozdziałów W. Pęczuła). Nauczyciele akademicy posiadają więc kompetencje dydaktyczne, w tym związane z prowadzeniem zajęć z wykorzystaniem metod i technik kształcenia na odległość, co umożliwia prawidłową realizację zajęć.

Przydział zajęć odbywa się na podstawie propozycji osób odpowiedzialnych za prowadzenie zajęć, które zgłaszają kierownicy jednostek Wydziału lub pozawydziałowych. Propozycja ta jest zatwierdzana przez Kolegium Wydziału. Obciążenie dydaktyczne pracowników Wydziału wynikające z zajęć prowadzonych na ocenianym kierunku w roku akademickim 2022/2023 wyniosło średnio blisko 84 godziny (15-240 godzin). Prowadzenie zajęć przydzielane jest nauczycielom specjalizującym się w zagadnieniach odpowiadających danym zajęciom, co potwierdzają aktualizowane systematycznie przez nauczycieli karty nauczyciela Uniwersytetu Przyrodniczego. Obecnie na kierunku ochrona środowiska nie są prowadzone zajęcia z wykorzystaniem metod i technik kształcenia na odległość. Przydział zajęć oraz obciążenie godzinowe nauczycieli akademickich prowadzących zajęcia umożliwiają więc prawidłową realizację zajęć a obciążenia godzinowe prowadzeniem zajęć nauczycieli akademickich są zgodne z wymaganiami.

Realizacja zajęć prowadzonych przez wszystkich nauczycieli akademickich, doktorantów i inne osoby prowadzące zajęcia dydaktyczne podlega hospitacjom planowym i pozaplanowym, które prowadzą Dziekan oraz osoby upoważnione przez Dziekana. Hospitacje planowe są ujęte w planie wizytowania zajęć dydaktycznych przygotowanym przez Dziekana. Hospitacje pozaplanowe to niezapowiedziane

kontrole, których przeprowadzenie związane jest z próbą doraźnego rozwiązania problemu wynikającego ze sposobu prowadzenia zajęć dydaktycznych. Realizacja zajęć jest więc na bieżąco kontrolowana.

Zatrudnienie na pełnym etacie badawczo-dydaktycznym poprzedza postępowanie konkursowe. Kandydat wyłaniany jest przez komisję konkursową, a następnie opiniowany przez Kolegium Wydziału. Propozycje doboru nauczycieli akademickich do koordynowania realizacji poszczególnych zajęć, zgłaszane przez kierowników jednostek Wydziału lub pozawydziałowych, uwzględniają profil badawczy nauczycieli. Udział nauczycieli akademickich w prowadzeniu zajęć dydaktycznych jest corocznie zatwierdzany przez Kolegium Wydziału. Dobór nauczycieli akademickich i innych osób prowadzących zajęcia jest więc transparentny i adekwatny do potrzeb związanych z prawidłową realizacją zajęć i uwzględnia dorobek naukowy oraz osiągnięcia dydaktyczne nauczycieli.

Nauczyciele akademicy prowadzący zajęcia na kierunku ochrona środowiska poszerzają wiedzę, kompetencje i umiejętności dydaktyczne uczestnicząc w kursach i szkoleniach. Finansowanie podnoszenia kwalifikacji zawodowych nauczycieli wspomagają środki funduszu szkoleniowego Prorektora ds. Organizacji i Rozwoju Uczelni (w latach 2021-2023 z takiego dofinansowania skorzystało 6 nauczycieli Wydziału Biologii Środowiskowej, którzy prowadzą zajęcia na ocenianym kierunku). Ponadto od 2018 r. dla pracowników badawczo-dydaktycznych oraz dydaktycznych dostępne są szkolenia w ramach programu finansowanego z funduszy Unii Europejskiej Nr. POWR.03.05.00-00-Z232/17 pt.: „Zintegrowany Program Rozwoju Uniwersytetu Przyrodniczego w Lublinie” (szkolenia dotyczą np. rozwijania umiejętności z zakresu języka angielskiego, kreatywnych metod w edukacji, wykorzystania multimediiów w procesie dydaktycznym). Dodatkowo niektórzy nauczyciele akademicy Wydziału podnosili swoje kompetencje uczestnicząc w studiach podyplomowych (np. Systemy informacji geograficznej w praktyce, Analiza danych) lub w szkoleniach podnoszących umiejętności z zakresu kompetencji „miękkich” czy też technologii informatyczno-edukacyjnych (np. Jak pracować metodą projektów z wykorzystaniem Office 365 i MS Teams, Wykorzystanie multimediiów w efektywnym prowadzeniu zajęć dydaktycznych). Wszyscy nauczyciele mieli możliwość skorzystania ze szkolenia w zakresie obsługi i wykorzystania platformy MS Teams oraz przeszli obowiązkowe szkolenie z zakresu obsługi i wykorzystania platformy edukacyjnej dla nauczycieli akademickich EDUPORTAL. Powyższe szkolenia zostały zapewnione przez Uczelnię. Uczelnia organizuje ponadto szkolenia dla studentów z niepełnosprawnościami oraz pracowników dydaktycznych i kadry administracyjnej, które zwiększają świadomość odnośnie niepełnosprawności i pomagają przełamywać bariery. Monitorowanie zadowolenia nauczycieli akademickich z funkcjonalności narzędzi do nauczania zdalnego sprowadza się do możliwości zgłaszania przez nauczycieli na bieżąco uwag do: Centrum Informatyki (nauczyciele mogą też uzyskać pomoc ze strony Centrum w przypadku problemów z funkcjonalnością platform), Kierowników jednostek, Rad Programowych lub Kolegium Wydziału. Obecnie na Wydziale nie jest prowadzone nauczanie w formie zdalnej. Podsumowując, potrzeby szkoleniowe nauczycieli akademickich i innych osób prowadzących zajęcia w zakresie podnoszenia kompetencji dydaktycznych, w tym związanych z kształceniem z wykorzystaniem metod i technik kształcenia na odległość, są zaspokajane. Zadowolenie nauczycieli akademickich z funkcjonalności stosowanych platform i narzędzi do nauczania zdalnego jest monitorowane a wyniki monitorowania wykorzystywane są do doskonalenia tych narzędzi.

Prowadzenie zajęć przez nauczycieli akademickich jest oceniane przez studentów na drodze ankietyzacji, do wyników której nauczyciele mają dostęp w Wirtualnym Dziekanacie. Studenci mogą także przysyłać uwagi dotyczące prowadzenia zajęć za pośrednictwem zakładki „Prześlij nam swoją opinię” na stronie Wydziału. Pracownicy podlegają również ocenie bezpośredniego przełożonego oraz

Dziekana na podstawie hospitacji zajęć prowadzonych ze studentami. Osoby prowadzące zajęcia są więc oceniane w zakresie spełniania obowiązków związanych z kształceniem przez studentów oraz przez innych nauczycieli.

Nauczyciele akademicy podlegają ocenie okresowej, która uwzględnia osiągnięcia naukowe, działalność dydaktyczną i organizacyjną. Warunkiem uzyskania oceny pozytywnej jest spełnienie kryteriów we wszystkich trzech ocenianych aspektach pracy nauczyciela akademickiego. W ocenie brane są pod uwagę wyniki ankiet wypełnianych przez studentów oraz ocena dokonana przez bezpośredniego przełożonego. Na podstawie arkusza oceny pracownika Komisja Oceniająca Wydziału weryfikuje informacje i wystawia ocenę okresową pozytywną lub negatywną. Dodatkowym elementem oceny są hospitacje zajęć ze studentami prowadzonych przez nauczyciela akademickiego. Okresowe oceny nauczycieli akademickich i innych osób prowadzących zajęcia obejmują więc aktywność w zakresie działalności naukowej oraz dydaktycznej członków kadry prowadzącej kształcenie i uwzględniają wyniki ocen dokonywanych przez studentów oraz hospitacji.

Praca naukowa nauczycieli akademickich jest na bieżąco monitorowana przez kierowników jednostek, którzy w razie problemów motywują pracowników do zwiększenia efektywności pracy, oraz na corocznych spotkaniach odpowiedniej Radę Dyscypliny Naukowej. W przypadku otrzymania niskich ocen podczas hospitacji zajęć nauczyciel akademicki jest motywowany do większej staranności w prowadzeniu zajęć przez Wydziałową Komisję ds. Jakości Kształcenia, bezpośredniego przełożonego lub Dziekana. Można to uznać za formę wykorzystania wyników oceny kadry prowadzącej kształcenie, w tym wniosków z oceny dokonywanej przez studentów, do doskonalenia poszczególnych członków kadry i planowania ich indywidualnych ścieżek rozwojowych.

Coroczne nagrody JM Rektora przyznawane są nauczycielom akademickim za działalność naukową, dydaktyczną, organizacyjną i całokształt dorobku. Rektor przyznaje nagrody naukowe w 3 kategoriach: za publikację o największej liczbie cytowań, za publikację z największym IF oraz nagrodę za badania aplikacyjne im. Stanisława Staszica. Dodatkowo, pracownicy Wydziału mogą otrzymać dodatek prokościowy m.in. na podstawie pozycji na liście rankingowej przygotowanej przez Oddział Informacji Naukowej Biblioteki Głównej uwzględniającej sumaryczną punktację publikacji pracownika. W latach 2020-2023 nauczyciele akademicy Wydziału uzyskali 89 nagród indywidualnych, a 16 osób otrzymało dodatki prokościowe. W przypadku pracowników szczególnie aktywnych (np. zaangażowanych w opiekę nad studentami w kołach naukowych lub działalność Stacji Badawczo-Dydaktycznej) kierownicy jednostek organizacyjnych i Kolegium Wydziału wnioskuje do JM Rektora o przyznanie nagród za działalność organizacyjną. Z kolei pracownicy kierujący realizacją projektów badawczych finansowanych ze źródeł zewnętrznych mogą ubiegać się o zmniejszenie wymiaru pensum dydaktycznego, maksymalnie o 50 godzin. Stabilizacji zatrudnienia nauczycieli akademickich sprzyja zatrudnienie na czas nieokreślony oraz klarowne kryteria oceny okresowej pracowników. Taka polityka kadrowa umożliwi kształtowanie kadry prowadzącej zajęcia, która zapewni prawidłową realizację zajęć, sprzyja stabilizacji zatrudnienia i trwałemu rozwojowi nauczycieli akademickich i kreuje warunki pracy stymulujące i motywujące do rozpoznawania własnych potrzeb rozwojowych i wszechstronnego doskonalenia.

Zasady zgłaszania skarg przez studentów oraz rozwiązywania konfliktów zostały określone w instrukcjach Wydziałowej Księgi Zapewnienia Jakości Kształcenia („Instrukcja przyjmowania i rozpatrywania skarg i wniosków na Wydziale Biologii Środowiskowej”, „Zasady reagowania na konflikty, dyskryminację oraz zagrożenia lub naruszenia bezpieczeństwa na Wydziale Biologii Środowiskowej”). W Uniwersytecie Przyrodniczym w Lublinie funkcjonuje Komisja Antymobbingowa oraz Pełnomocnik Rektora ds. bezpieczeństwa osobistego pracowników, studentów i doktorantów,

który przyjmuje za pośrednictwem e-mail personalnego lub skrzynki zaufania zgłoszenia przypadków zdarzeń o charakterze mobbingu lub molestowania seksualnego. Pełnomocnik udziela także informacji na temat form pomocy ofiarom dyskryminacji. Polityka kadrowa obejmuje więc zasady rozwiązywania konfliktów, a także reagowania na przypadki zagrożenia lub naruszenia bezpieczeństwa, jak również wszelkich form dyskryminacji i przemocy wobec członków kadry prowadzącej kształcenie oraz formy pomocy ofiarom.

Zalecenia dotyczące kryterium 4 wymienione w uchwale Prezydium PKA w sprawie oceny programowej na kierunku studiów, która poprzedziła bieżącą ocenę (jeśli dotyczy)

Nie dotyczy.

Propozycja oceny stopnia spełnienia kryterium 4 - kryterium spełnione

Uzasadnienie

Nauczyciele akademicki prowadzący zajęcia na ocenianym kierunku posiadają aktualny i udokumentowany dorobek naukowy w dyscyplinach nauki biologiczne oraz inżynieria środowiska, górnictwo i energetyka, którym przypisany jest oceniany kierunek, co umożliwia prawidłową realizację zajęć, w tym nabywanie przez studentów kompetencji badawczych. Struktura kwalifikacji oraz liczebność kadry prowadzącej zajęcia na ocenianym kierunku w stosunku do liczby studentów umożliwiają prawidłową realizację zajęć. Nauczyciele akademicki posiadają kompetencje dydaktyczne, w tym związane z prowadzeniem zajęć z wykorzystaniem metod i technik kształcenia na odległość, co umożliwia prawidłową realizację zajęć. Przydział zajęć oraz obciążenie godzinowe nauczycieli akademickich prowadzących zajęcia umożliwiają prawidłową realizację zajęć a obciążenie godzinowe prowadzeniem zajęć nauczycieli akademickich jest zgodne z wymaganiami. Realizacja zajęć jest na bieżąco kontrolowana. Dobór nauczycieli akademickich i innych osób prowadzących zajęcia jest transparentny i adekwatny do potrzeb związanych z prawidłową realizacją zajęć i uwzględnia dorobek naukowy oraz osiągnięcia dydaktyczne nauczycieli. Potrzeby szkoleniowe nauczycieli akademickich i innych osób prowadzących zajęcia w zakresie podnoszenia kompetencji dydaktycznych, w tym związanych z kształceniem z wykorzystaniem metod i technik kształcenia na odległość, są zaspokajane. Zadowolenie nauczycieli akademickich z funkcjonalności stosowanych platform i narzędzi do nauczania zdalnego jest monitorowane a wyniki monitorowania wykorzystywane są do doskonalenia tych narzędzi. Osoby prowadzące zajęcia są oceniane w zakresie spełniania obowiązków związanych z kształceniem przez studentów oraz przez innych nauczycieli. Okresowe oceny nauczycieli akademickich i innych osób prowadzących zajęcia obejmują działalność naukową oraz dydaktyczną członków kadry prowadzącej kształcenie i uwzględniają wyniki ocen dokonywanych przez studentów oraz hospitacji. Polityka kadrowa umożliwia kształtowanie kadry prowadzącej zajęcia, która zapewnia prawidłową realizację zajęć, sprzyja stabilizacji zatrudnienia i trwałemu rozwojowi nauczycieli akademickich i kreuje warunki pracy stymulujące i motywujące do rozpoznawania własnych potrzeb rozwojowych i wszechstronnego doskonalenia. Polityka kadrowa obejmuje zasady rozwiązywania konfliktów, a także reagowania na przypadki zagrożenia lub naruszenia bezpieczeństwa, jak również wszelkich form dyskryminacji i przemocy wobec członków kadry prowadzącej kształcenie oraz formy pomocy ofiarom.

Dobre praktyki, w tym mogące stanowić podstawę przyznania uczelni Certyfikatu Doskonałości Kształcenia

Zalecenia

Kryterium 5. Infrastruktura i zasoby edukacyjne wykorzystywane w realizacji programu studiów oraz ich doskonalenie

Analiza stanu faktycznego i ocena spełnienia kryterium 5

Wydział Biologii Środowiskowej wykorzystuje infrastrukturę dydaktyczną mieszczącą się w kilku budynkach Uniwersytetu Przyrodniczego w Lublinie. Część z nich (Biblioteka Główna, budynki Agro I i II) znajduje się w centrum miasta, a część (budynki, w których znajdują się pomieszczenia Katedry Hydrobiologii i Ochrony Ekosystemów oraz Katedry Ekofizjologii Bezkręgowców i Biologii Eksperymentalnej) - w odległej o około 9 km dzielnicy Felin. Pomiedzy tymi dwiema lokalizacjami funkcjonują dogodne połączenia komunikacji miejskiej a zajęcia dla poszczególnych grup studentów odbywają się w danym dniu w tej samej lokalizacji. Dodatkowo część zajęć dydaktycznych na kierunku ochrona środowiska prowadzona jest we własnych budynkach przez inne Wydziały: Wydział Agrobiotechnologii, Wydział Nauk o Zwierzętach i Biogospodarki, Wydział Nauk o Żywności i Biotechnologii, Wydział Inżynierii Produkcji. Studenci korzystają także z auli wykładowych w budynkach Agro I i Agro II.

Pomieszczenia dydaktyczne są wyposażone w sprzęt multimedialny i nagłośnienie, regulację oświetlenia, część także w klimatyzację. Wyposażenie pomieszczeń, w których prowadzone są ćwiczenia laboratoryjne, zapewnia prawidłową realizację zajęć i jest adekwatne do warunków przyszłej pracy badawczej i zawodowej. W szczególności w pomieszczeniach Wydziału Biologii Środowiskowej znajdują się: różnego typu mikroskopy świetlne, część z nich wyposażona jest w kamery cyfrowe kompatybilne ze sprzętem multimedialnym; sprzęt wykorzystywany do badań z zakresu biologii molekularnej, jak różnego typu pomiary kwasów nukleinowych i białek; sprzęt do monitorowania stężenia pyłku roślin i zarodników grzybów w powietrzu; fitotrony wyposażone w sprzęt do pomiarów warunków uprawy oraz parametrów fizjologicznych i biometrycznych roślin; pokoje hodowlane do badań ekotoksykologicznych i hydrobiologicznych; wyposażenie do analiz biochemicznych w badaniach reakcji roślin na stres biotyczny i abiotyczny; sprzęt do analiz spektrofotometrycznych oraz analiz parametrów fizyko-chemicznych środowiska; sprzęt do prowadzenia kultur w warunkach sterylnych; sprzęt komputerowy wraz z oprogramowaniem do analiz GIS.

W budynkach Wydziału Inżynierii Produkcji (Centrum Innowacyjno-Wdrożeniowe Nowych Technik i Technologii w Inżynierii Rolniczej, wybudowane w ramach działania I.1 „Infrastruktura uczelni” Programu Operacyjnego Rozwój Polski Wschodniej 2007–2013) znajduje się 25 specjalistycznych laboratoriów i pracowni badawczych. Na potrzeby dydaktyki wykorzystywane są m.in. laboratoria chemiczne do badań tłuszczów, białek, biopaliw oraz pracownie chromatograficzne. Wydział Agrobiotechnologii oraz Wydział Ogrodnictwa i Architektury Krajobrazu dysponują salami dydaktycznymi i laboratoriami specjalistycznymi, wykorzystywanymi do badań morfologii i diagnostyki patogenów, identyfikacji związków czynnych pochodzenia roślinnego i dalszych analiz chemicznych, prowadzenia kultur tkankowych w warunkach sterylnych, badania jakości warzyw i surowców zielarskich. Pracownie i sale dydaktyczne Wydziału Nauk o Żywności i Biotechnologii to m.in. pracownia biochemii analitycznej, pracownia mikrobiologiczna oraz pracownia analizy instrumentalnej. Na potrzeby dydaktyczne wykorzystywane są także Hydrobiologiczna Stacja Dydaktyczno-Badawcza im. Alfreda Lityńskiego, Stacja Aklimatyzacji Roślin wraz z Terenową Stacją Meteorologiczną oraz Stacja terenowa Katedry Zoologii i Ekologii Zwierząt, zlokalizowane nad Jeziołem Piaseczno na Pojezierzu Łęczyńsko-

Włodawskim. Możliwość prowadzenia zajęć na kierunku ochrona środowiska w tychże Stacjach niewątpliwie podnosi jakość kształcenia i przygotowuje studentów do przyszłej pracy zawodowej oraz prowadzenia lub udziału w działalności naukowej. Studenci korzystają także z siłowni, sali specjalistycznych i basenów w nowoczesnym Centrum Sportowo-Rekreacyjnego UP w Lublinie oraz laboratoriów językowych Centrum Nauki Języków Obcych i Certyfikacji. Podsumowując, sale i specjalistyczne pracownie dydaktyczne, laboratoria naukowe oraz ich wyposażenie są zgodne z potrzebami procesu nauczania i uczenia się, adekwatne do rzeczywistych warunków przyszłej pracy badawczej lub zawodowej oraz umożliwiają osiągnięcie przez studentów efektów uczenia się, w tym przygotowanie do prowadzenia działalności naukowej lub udziału w tej działalności oraz prawidłową realizację zajęć.

Wyposażenie sal dydaktycznych w aparaturę badawczą nie odbiega od aktualnie używanych w działalności naukowej. Przykładem może być wyposażenie laboratorium fitotronowego (fitotrony wyposażone w system sterowania długością dnia i nocy oraz natężeniem i składem spektralnym promieniowania; komora wzrostowa Sanyo, model MRL 350HT, fotofluorymetry Handy PEA, Hansatech Instruments oraz PAM-2000, Heinz Walz GmbH; aparat do kontroli mikroklimatu liścia LCA-4, ADC; skaner laserowy do pomiaru powierzchni liści CI-202, CID Bio-Science; wagi laboratoryjne do pomiaru biomasy) oraz pracowni biologii molekularnej i analiz hydrobiologicznych (system do Real-Time PCR T professional thermocycler; automatyczny system do ilościowej i jakościowej analizy DNA i RNA metodą elektroforezy kapilarnej Bioptic, Q-sept 100; spektrofotometr UV-Vis do pomiarów stężenia DNA, RNA i białek z mikroobjętości Implen nanofotometr; komory do przygotowania reakcji qPCR z UV Biosan, UVT-B-AR; zestaw do elektroforezy metodą PCR; analizator przepływowy FIA; chromatograf cieczerwowy HPLC; termostaticzna szafa hodowlana Model ST; fluorescencyjny mikroskop odwrócony Olympus CKX53 z systemem do archiwizacji obrazu; oxygraph+ system – Hansatech Instruments z cyrkulatorem; komora klimatyczna PHCBI MLR-352H; inkubator CO₂ ESCO, CCL-050B-8 z wyposażeniem; wielofunkcyjny czytnik mikroplątek HTX S1LFA). Internet dostępny jest w budynkach Uczelni oraz w domach studenckich.

Studenci mają dostęp online do pakietu Office365 (Outlook, Word, Excel, PowerPoint, Skydrive, Skype). Ponadto Uniwersytet subskrybuje oprogramowanie Statistica Rozszerzony Pakiet Akademicki (licencja akademicka Site License dla wszystkich pracowników, pracowni studenckich, studentów), z którego korzystać można bezpłatnie na terenie Uniwersytetu i poza nim pod warunkiem posiadania adresu e-mail w domenach uczelni. Do dyspozycji studentów są pracownie komputerowe a sale wyposażone są w komputery stacjonarne i sprzęt multimedialny. Pracownia GIS wyposażona jest w komputery z odpowiednim oprogramowaniem. Infrastruktura informatyczna, wyposażenie techniczne pomieszczeń, pomoce i środki dydaktyczne, aparatura badawcza, specjalistyczne oprogramowanie są sprawne i nie odbiegają od aktualnie używanych w działalności naukowej. Umożliwia to prawidłową realizację zajęć, w tym z wykorzystaniem zaawansowanych technik informacyjno-komunikacyjnych. Pomieszczenia dydaktyczne są rozproszone w różnych budynkach Uczelni, znajdujących się w dwóch dobrze ze sobą skomunikowanych częściach miasta. Rozmiar bazy dydaktycznej jest dostosowany do potrzeb ocenianego kierunku. Obejmuje ona: (i) sale wykładowe (Wydział Biologii Środowiskowej – 2 sale, Wydział Inżynierii Produkcji – 3 sale na 255 + 2x172 osób, Wydziały Agrobiotechnologii oraz Ogrodnictwa i Architektury Krajobrazu – 2 sale o powierzchni ok. 100 m² i ok. 25 m², 2 aule w budynku Agro I oraz 3 sale wykładowo-konferencyjne po 150 miejsc i konferencyjne o łącznej powierzchni 1509 m² w budynku Agro II); (ii) 2 sale seminaryjne (Wydział Biologii Środowiskowej); (iii) 13 sal audytoryjno-laboratoryjnych (Wydział Inżynierii Produkcji); (iv) sale do prowadzenia ćwiczeń laboratoryjnych (Wydział Biologii Środowiskowej – 4 sale, Wydział Inżynierii Produkcji – 4 sale, Wydziały

Agrobioinżynierii oraz Ogrodnictwa i Architektury Krajobrazu – 2 sale); (v) specjalistyczne pracownie badawcze (Wydział Biologii Środowiskowej – 10, Wydział Inżynierii Produkcji – 4, Wydziały Agrobioinżynierii oraz Ogrodnictwa i Architektury Krajobrazu – 8, Wydział Nauk o Żywności i Biotechnologii – 3); (vi) sale komputerowe (Wydział Biologii Środowiskowej – sala wyposażona w 15 komputerów oraz laboratorium analiz GIS; Wydział Inżynierii Produkcji – 5 sal komputerowych każda dla 16 osób); (vii) laboratoria językowe Centrum Nauki Języków Obcych i Certyfikacji (6 sal o łącznej powierzchni około 251 m², każda dla 11-24 studentów); (viii) 3 stacje terenowe.

Licencje na specjalistyczne oprogramowanie obejmują Rozszerzony Pakiet Akademicki Statistica (Site License dla wszystkich pracowników, pracowni studenckich, studentów i doktorantów). Ponadto sala ćwiczeń wraz z laboratorium analiz GIS wyposażona jest w stanowiska komputerowe ze specjalistycznym oprogramowaniem do analiz GIS oraz komputerowe bazy danych (np. archiwalne mapy i zdjęcia lotnicze, specjalistyczne opracowania kartograficzne, współczesne zdjęcia lotnicze i satelitarne), jak również oprogramowanie wykorzystywane w analizach hydrologicznych, różnorodności biologicznej i krajobrazowej oraz w innych analizach środowiskowych (ArcGIS, MAP INFO, ER MAPPER, Land Change Modeler, Bentley MicroStation V8i, Auto Cad). Studenci mogą korzystać pod nadzorem pracownika ze wszystkich laboratoriów i aparatury oraz pracowni, w szczególności podczas przygotowywania prac przejściowych i dyplomowych, wybranych ćwiczeń w ramach zajęć kursowych oraz w trakcie prac prowadzonych przez studenckie koła naukowe. Liczba, wielkość i wyposażenie pomieszczeń oraz liczba stanowisk badawczych, komputerowych i licencji na specjalistyczne oprogramowanie są więc dostosowane do liczby studentów oraz liczebności grup i umożliwiają prawidłową realizację zajęć, w tym samodzielne wykonywanie czynności badawczych przez studentów.

Studenci kierunku ochrona środowiska korzystają z Biblioteki Głównej Uniwersytetu powiązanej z Regionalnym Ośrodkiem Rolniczej Informacji Naukowej, oraz zbiorów bibliotecznych Katedry Hydrobiologii i Ochrony Ekosystemów. Czytelnie, Wypożyczalnia i Informatorium (Dział Informacji Naukowej) Biblioteki Głównej są czynne w dni robocze w godzinach 8.00-18.00, w sobotę od 9.00-14.00 w czasie roku akademickiego i w węższym zakresie w okresie wakacji. Studenci mogą wypożyczać książki (na 30 dni z możliwością dwukrotnego przedłużenia) i podręczniki (na 180 dni) oraz korzystać ze zbiorów Biblioteki w Czytelni. W Bibliotece dostępne są także skanery. Pomieszczenia dostępne dla studentów są zlokalizowane na trzech piętrach. Oprócz księgozbioru znajduje się tam 5 wydzielonych sal (2 ze sprzętem audiowizualnym, przeznaczone dla 10 osób każda + 3 sale dla 2-3 osób do pracy indywidualnej), kabiny i fotele akustyczne do cichej nauki, stanowiska komputerowe w czytelni (38) i Informatorium (18), rozmieszczone w czytelni pufy (50 miejsc) oraz strefa relaksu dla studentów i pracowników. Zbiory biblioteczne Katedry Hydrobiologii i Ochrony Ekosystemów są dostępne dla studentów codziennie w godzinach od 9.00-14.00 oraz dodatkowo w trakcie zajęć dydaktycznych. Równocześnie studenci mogą bez ograniczeń czasowych korzystać ze zbiorów dostępnych on-line (platformy IBUK Libra, bazy CUP, OUP, Elsevier, Springer, Wiley, kolekcja książek elektronicznych Knovel). Lokalizacja Biblioteki, godziny otwarcia i pomieszczenia biblioteczne oraz ich wyposażenie zapewniają więc warunki do komfortowego korzystania z zasobów bibliotecznych w formie tradycyjnej i cyfrowej.

Dla budynków wykorzystywanych w procesie kształcenia prowadzona jest Książka Obiektu Budowlanego. Budynki podlegają także odpowiednim przeglądom (rocznym i pięcioletnim). Pomieszczenia, do których zabroniony jest wstęp osobom nieuprawnionym, są zabezpieczone i odpowiednio oznakowane. Dla każdego budynku opracowano Instrukcję Bezpieczeństwa Pożarowego oraz plany ewakuacji. Ponadto przeszkolono i wyznaczono osoby do udzielania pierwszej pomocy.

Studenci Uniwersytetu Przyrodniczego w Lublinie odbywają obowiązkowe szkolenia BHP. W części pomieszczeń laboratoryjnych jednak brak jest instrukcji BHP i/lub zgodnego z przepisami oznakowania np. odróżniającego lodówki spożywcze od laboratoryjnych, oraz list odczynników znajdujących się w szafach, lodówkach, etc. Zespół oceniający PKA rekomenduje uzupełnienie informacji takich jak instrukcje BHP, spisy odczynników i oznakowanie zgodnie z przepisami BHP. Zgodność infrastruktury dydaktycznej, naukowej i bibliotecznej oraz zasad korzystania z niej z przepisami BHP będzie więc zapewniona po koniecznych uzupełnieniach.

Internet dostępny jest w budynkach Uczelni i w domach studenckich. W budynkach działa wewnętrzna sieć Intranet sprzężona z Otwartym Portalem Wiedzy OpenUP (Otwarty Portal Wiedzy System Informacji Naukowej UP w Lublinie). Portal ten udostępnia materiały szkoleniowe oraz bazę profili pracowników Uniwersytetu z danymi podstawowymi oraz bazą publikacji (baza publikacji dostępna jest w otwartym systemie OpenUP). Platformy są obecnie modernizowane. Platforma Office365 oraz Pakiet Statistica są dostępne dla studentów odpowiednio on-line lub po instalacji. Poza godzinami zajęć studenci mogą korzystać pod nadzorem pracownika ze wszystkich laboratoriów i pracowni, w tym również komputerowych. Dostęp studentów poza godzinami zajęć do sieci bezprzewodowej i specjalistycznego oprogramowania oraz do pomieszczeń dydaktycznych, w tym laboratoriów i sali komputerowych, jest więc zapewniony.

Większość budynków, w których odbywają się zajęcia, jest wyposażona w podjazdy, windy i sanitariaty przystosowane dla osób z niepełnosprawnością. Ponadto w Bibliotece Głównej dla studentów z niepełnosprawnością dostępne są specjalne stanowiska do pracy indywidualnej (stanowisko wyposażone w komputer ze specjalną klawiaturą, przystosowaną drukarkę, lupę powiększającą). W trakcie zajęć i egzaminów studenci z niepełnosprawnością mogą korzystać z urządzeń wspomagających, takich jak dyktafony, notebooki, powiększalnik, lupa powiększająca, dostępnych w wypożyczalni sprzętu technicznego. Studenci z niepełnosprawnością mogą korzystać także ze wsparcia asystenta lub tłumacza języka migowego oraz asystenta dydaktycznego (pomaga on studentowi w czynnościach życiowych oraz związanych z nauką, jak notowanie na zajęciach, praca w bibliotece, przygotowanie materiałów do zajęć i prac zaliczeniowych). W Uniwersytecie funkcjonuje także program wsparcia zdrowia psychicznego. Na poziomie Uniwersytetu działania koordynuje Pełnomocnik ds. osób z niepełnosprawnościami. Warty podkreślenia jest fakt, że działania Uczelni na rzecz studentów z niepełnosprawnościami zostały docenione przez Fundację Aktywizacji Zawodowej Osób Niepełnosprawnych (FAZON) oraz Kapitułę Konkursu LODOŁAMACZE 2021 regionu lubelskiego, małopolskiego, podkarpackiego i świętokrzyskiego, która przyznała Uniwersytetowi Przyrodniczemu w Lublinie wyróżnienie w kategoriach: INSTYTUCJA za "szczególną wrażliwość społeczną i promowanie aktywności osób niepełnosprawnych w różnych dziedzinach życia", oraz PRZYJAZNA PRZESTRZEŃ za "przystosowanie projektowania uniwersalnego oraz najlepszych rozwiązań urbanistycznych oraz architektonicznych w zakresie dostosowania budynków i przestrzeni dla osób z niepełnosprawnością". Podsumowując, infrastruktura dydaktyczna, naukowa i biblioteczna jest dostosowana do potrzeb osób z niepełnosprawnością w sposób, który zapewnia im pełny udział w kształceniu i prowadzeniu działalności naukowej oraz korzystaniu z technologii informacyjno-komunikacyjnej. Zlikwidowano także bariery w dostępie do sali dydaktycznych, pracowni i laboratoriów oraz zaplecza sanitarnego. Synchroniczne i asynchroniczne interakcje między studentami a nauczycielami akademickimi umożliwiają platformy MS Teams oraz Eduportal, do których dostęp mają wszyscy pracownicy i studenci. Platformy umożliwiają przekazywanie materiałów i uczestnictwo w zajęciach dydaktycznych realizowanych z wykorzystaniem środków i technik kształcenia na odległość. Obecnie platformy wykorzystywane są przez nauczycieli akademickich i studentów studiów stacjonarnych w interakcjach

asynchronicznych. Na studiach niestacjonarnych oraz w ramach prac studenckich kół naukowych platformy są wykorzystywane także do interakcji synchronicznych. Ponadto studenci korzystają z platform w trakcie konsultacji zdalnych (po wcześniejszym umówieniu się z nauczycielem akademickim), spotkań z władzami Wydziału, wykładów otwartych, konferencji hybrydowych, zajęć z udziałem profesorów wizytujących. Dla studentów dostępna jest także usługa Wirtualny Dziekanat. Dostosowanie infrastruktury informatycznej dla studentów z niepełnosprawnością umożliwiają m.in. specjalne stanowiska komputerowe do pracy indywidualnej znajdujące się w Bibliotece Głównej. Infrastruktura informatyczna i oprogramowanie stosowane w kształceniu z wykorzystaniem metod i technik kształcenia na odległość umożliwiają więc synchroniczną i asynchroniczną interakcję między studentami a prowadzącymi zajęcia. Jest ona także dostępna dla studentów o specjalnych potrzebach edukacyjnych, w tym studentów z niepełnosprawnościami.

Dostęp do wirtualnych laboratoriów i specjalistycznego oprogramowania wspomagającego kształcenie z wykorzystaniem metod i technik kształcenia na odległość zapewniony był w czasie pandemii COVID-19, kiedy zajęcia prowadzono z wykorzystaniem aplikacji Eduportal oraz MS Teams. Obecnie program studiów ocenianego kierunku nie przewiduje prowadzenia zajęć on-line.

Studenci mają dostęp do podręczników zalecanych w sylabusach i literatury specjalistycznej za pośrednictwem Biblioteki Głównej. Biblioteka posiada około 390 000 woluminów książek, czasopism i zbiorów specjalnych. Zbiory powiększane są o nowości wydawnicze. Ponadto Biblioteka abonuje dostęp do 20 000 tytułów czasopism naukowych i książek w wersji elektronicznej. W formie tradycyjnej zbiory Biblioteki Głównej zawierają czasopisma i książki dedykowane studentom ocenianego kierunku, z czego w księgozbiorze studenckim i podstawowym jest łącznie 621 tytułów (z czego część książek w dość licznych egzemplarzach) w tym 57 tytułów czasopism. Zbiory dostępne dla studentów znajdują się w Oddziale Wolnego Dostępu do Zbiorów i w magazynie podstawowym. Studenci mogą też korzystać z księgozbioru Katedry Hydrobiologii i Ochrony Ekosystemów, który obejmuje ponad 600 opracowań o tematyce związanej z ochroną środowiska. Studenci korzystający z Biblioteki mają dostęp do platformy IBUK Libra, pełnego tekstu wydawców takich jak CUP, OUP, Elsevier, Springer, Wiley, e-książek Knovel oraz bazy EMIS (źródło informacji w zakresie analizy rynków, danych statystycznych). Podsumowując, zasoby biblioteczne i informacyjne są aktualne, zgodne z potrzebami procesu nauczania i uczenia się i umożliwiają osiągnięcie przez studentów efektów uczenia się, w tym przygotowanie do prowadzenia działalności naukowej lub udział w tej działalności oraz prawidłową realizację zajęć. Zasoby te obejmują piśmiennictwo zalecane w sylabusach w liczbie egzemplarzy dostosowanej do potrzeb procesu nauczania i uczenia się oraz liczby studentów.

Poza omówionymi powyżej księgozbiorem Biblioteka Główna udostępnia liczne źródła elektroniczne. Dostęp do pełnych tekstów kilkudziesięciu tysięcy tytułów książek i czasopism możliwy jest z komputerów (za pośrednictwem programu HAN) znajdujących się w Bibliotece i na terenie Uniwersytetu. Studenci mają dzięki temu dostęp do publikacji specjalistycznych z zakresu nauk matematyczno-przyrodniczych, rolniczych, leśnych, ogrodniczych, ekonomicznych, medycznych i technicznych. Zasoby biblioteczne i edukacyjne są więc dostępne tradycyjnie oraz z wykorzystaniem narzędzi umożliwiających dostęp do światowych zasobów informacji naukowej.

Studenci z niepełnosprawnościami mogą korzystać ze specjalnych stanowisk w Bibliotece Głównej oraz z dyktafonów, notebooków, powiększalników i lup powiększających, dostępnych w wypożyczalni prowadzonej przez koordynatora ds. osób niepełnosprawnych. Zasoby biblioteczne i informacyjne są więc w pełni dostosowane do potrzeb osób z niepełnosprawnością.

Materiały dydaktyczne opracowane w formie elektronicznej udostępniane są studentom w przypadku takiej potrzeby. Na ocenianym kierunku nie jest prowadzone kształcenie w formie zdalnej.

Za ciągły rozwój i doskonalenie infrastruktury dydaktycznej odpowiadają Dziekan, Kierownicy Katedr oraz Przewodniczący i Rada Programowa kierunku ochrona środowiska. Infrastruktura dydaktyczna podlega okresowym przeglądom. Kierownicy jednostek przygotowują co roku raporty z oceny bazy dydaktycznej znajdującej się w ich dyspozycji. Pracownicy inżynieryjno-techniczni oraz nauczyciele akademicy zgłaszają Kierownikom jednostek bieżące problemy techniczne (konieczność napraw, remontów) oraz zapotrzebowanie na pomoce dydaktyczne. Prawo do zgłaszania potrzeb dotyczących infrastruktury dydaktycznej bezpośrednio do osób prowadzących zajęcia mają także studenci. Dopuszaenie sali i pracowni w sprzęt i aparaturę badawczą oraz oprogramowanie komputerowe odbywa się w miarę możliwości na bieżąco. Podsumowując, infrastruktura dydaktyczna podlega okresowym przeglądom, w których zapewniony jest udział nauczycieli akademickich oraz innych osób prowadzących zajęcia, jak również studentów.

Infrastruktura informatyczna i oprogramowanie stosowane w kształceniu są unowocześniane i aktualizowane. W szczególności, w kształceniu wykorzystywane jest nowoczesne oprogramowanie do komputerowej techniki rysunkowej CAD (AutoCAD lub Bentley Microstation V8i), teledetekcji i GIS (ArcGIS lub QGIS).

Rozpoznanie potrzeb nauczycieli akademickich i studentów zostało wykorzystane w planowaniu modernizacji infrastruktury dydaktycznej. Przykładami z ostatnich 3 lat są: (i) remont sali ćwiczeń Katedry Botaniki i Fizjologii Roślin obejmujący modernizację sprzętu audio oraz doposażenie sali w zestaw mikroskop optyczny trinokularowy Olympus CX23/ kamera Olympus EP 50 / 55" monitor/telewizor Samsung kompatybilny z pozostałym sprzętem multimedialnym; (ii) doposażenie sali Katedry Hydrobiologii i Ochrony Ekosystemów o fluorescencyjny mikroskop odwrócony Olympus CKX53 z systemem do archiwizacji obrazu, urządzenie do pomiaru zawartości tlenu w próbach biologicznych (Oxygraph+ System – Hansatech Instruments z cyrkulatorem), komorę klimatyczną PHCBI MLR-352H, Inkubator CO₂ ESCO, CCL-050B-8 z wyposażeniem, wielofunkcyjny czytnik mikroplątek HTX S1LFA, komputery ćwiczeniowe z oprogramowaniem biurowym, graficznym i GIS; (iii) remont pracowni magisterskiej Katedry Zoologii i Ekologii Zwierząt; (iv) doposażenie laboratoriów Katedry Hydrobiologii i Ochrony Ekosystemów w komory hodowlane, sondę wieloparametrową do analiz chlorofilu w wodzie, laptopy, komputery stacjonarne wraz z oprogramowaniem. Ponadto w trybie ciągłym zarówno nauczyciele akademicy jak i studenci mogą zgłaszać potrzeby zakupu książek do Biblioteki. Wyniki okresowych przeglądów, w tym wnioski z oceny dokonywanej przez studentów, są więc wykorzystywane do doskonalenia infrastruktury dydaktycznej, naukowej i bibliotecznej, wyposażenia technicznego pomieszczeń, pomocy i środków dydaktycznych, aparatury badawczej, specjalistycznego oprogramowania, zasobów bibliotecznych, informacyjnych oraz edukacyjnych.

Zalecenia dotyczące kryterium 5 wymienione w uchwale Prezydium PKA w sprawie oceny programowej na kierunku studiów, która poprzedziła bieżącą ocenę (jeśli dotyczy)

Nie dotyczy.

Propozycja oceny stopnia spełnienia kryterium 5 - kryterium spełnione

Uzasadnienie

Sale i specjalistyczne pracownie dydaktyczne, laboratoria naukowe oraz ich wyposażenie są zgodne z potrzebami procesu nauczania i uczenia się, adekwatne do rzeczywistych warunków przyszłej pracy badawczej lub zawodowej oraz umożliwiają osiągnięcie przez studentów efektów uczenia się, w tym przygotowanie do prowadzenia działalności naukowej lub udział w tej działalności oraz prawidłową

realizację zajęć. Infrastruktura informatyczna, wyposażenie techniczne pomieszczeń, pomoce i środki dydaktyczne, aparatura badawcza, specjalistyczne oprogramowanie są sprawne i nie odbiegają od aktualnie używanych w działalności naukowej. Umożliwia to prawidłową realizację zajęć, w tym z wykorzystaniem zaawansowanych technik informacyjno-komunikacyjnych. Liczba, wielkość i wyposażenie pomieszczeń oraz liczba stanowisk badawczych, komputerowych i licencji na specjalistyczne oprogramowanie są dostosowane do liczby studentów oraz liczebności grup i umożliwiają prawidłową realizację zajęć, w tym samodzielne wykonywanie czynności badawczych przez studentów. Lokalizacja Biblioteki, godziny otwarcia i pomieszczenia biblioteczne oraz ich wyposażenie zapewniają warunki do komfortowego korzystania z zasobów bibliotecznych w formie tradycyjnej i cyfrowej. Zgodność infrastruktury dydaktycznej, naukowej i bibliotecznej oraz zasad korzystania z niej z przepisami BHP jest zapewniona. Dostęp studentów poza godzinami zajęć do sieci bezprzewodowej i specjalistycznego oprogramowania oraz do pomieszczeń dydaktycznych, w tym laboratoriów i sali komputerowych jest zapewniony. Infrastruktura dydaktyczna, naukowa i biblioteczna jest dostosowana do potrzeb osób z niepełnosprawnością w sposób, który zapewnia im pełny udział w kształceniu i prowadzeniu działalności naukowej oraz korzystanie z technologii informacyjno-komunikacyjnej. Zlikwidowano także bariery w dostępie do sali dydaktycznych, pracowni i laboratoriów oraz zaplecza sanitarnego. Infrastruktura informatyczna i oprogramowanie stosowane w kształceniu z wykorzystaniem metod i technik kształcenia na odległość umożliwiają synchroniczną i asynchroniczną interakcję między studentami a prowadzącymi zajęcia. Jest ona dostępna także dla studentów o specjalnych potrzebach edukacyjnych, w tym studentów z niepełnosprawnościami. Dostęp do wirtualnych laboratoriów i specjalistycznego oprogramowania wspomagającego kształcenie z wykorzystaniem metod i technik kształcenia na odległość zapewniony był w czasie pandemii COVID-19, kiedy zajęcia prowadzono z wykorzystaniem aplikacji Eduportal oraz MS Teams. Obecnie program studiów ocenianego kierunku nie przewiduje prowadzenia zajęć on-line. Zasoby biblioteczne i informacyjne są aktualne, zgodne z potrzebami procesu nauczania i uczenia się i umożliwiają osiągnięcie przez studentów efektów uczenia się, w tym przygotowanie do prowadzenia działalności naukowej lub udział w tej działalności oraz prawidłową realizację zajęć. Zasoby te obejmują piśmiennictwo zalecane w sylabusach w liczbie egzemplarzy dostosowanej do potrzeb procesu nauczania i uczenia się oraz liczby studentów. Zasoby biblioteczne i edukacyjne są dostępne tradycyjnie oraz z wykorzystaniem narzędzi umożliwiających dostęp do światowych zasobów informacji naukowej. Zasoby biblioteczne i informacyjne są dostosowane do potrzeb osób z niepełnosprawnością. Materiały dydaktyczne opracowane w formie elektronicznej udostępniane są studentom w przypadku takiej potrzeby. Na ocenianym kierunku nie jest prowadzone kształcenie w formie zdalnej. Infrastruktura dydaktyczna podlega okresowym przeglądom, w których zapewniony jest udział nauczycieli akademickich oraz innych osób prowadzących zajęcia, jak również studentów. Infrastruktura informatyczna i oprogramowanie stosowane w kształceniu są unowocześniane i aktualizowane. Wyniki okresowych przeglądów, w tym wnioski z oceny dokonywanej przez studentów, są wykorzystywane do doskonalenia infrastruktury dydaktycznej, naukowej i bibliotecznej, wyposażenia technicznego pomieszczeń, pomocy i środków dydaktycznych, aparatury badawczej, specjalistycznego oprogramowania, zasobów bibliotecznych, informacyjnych oraz edukacyjnych.

Dobre praktyki, w tym mogące stanowić podstawę przyznania uczelni Certyfikatu Doskonałości Kształcenia

Zalecenia

Kryterium 6. Współpraca z otoczeniem społeczno-gospodarczym w konstruowaniu, realizacji i doskonaleniu programu studiów oraz jej wpływ na rozwój kierunku

Analiza stanu faktycznego i ocena spełnienia kryterium 6

Jak wynika z informacji uzyskanych od władz Wydziału oraz informacji zawartej na stronie internetowej Wydziału Uczelnia posiada sformalizowane ciało doradcze - Radę Interesariuszy. Celem Rady jest współpraca i wymiana doświadczeń, poglądów oraz informacji dotyczących oczekiwań pracodawców wobec absolwentów. Ważną rolą Rady jest doradztwo i opiniowanie programu studiów i efektów uczenia się oraz udział w procesie kształtowania koncepcji kształcenia studentów kierunku ochrona środowiska w zakresie: ukierunkowania kształcenia studentów uwzględniającego potrzeby gospodarcze i społeczne, kształtowanie sylwetki przyszłego absolwenta. W skład Rady wchodzi przedstawiciele m.in. Roztoczańskiego Parku Narodowego, Poleskiego Parku Narodowego, Regionalnej Dyrekcji Ochrony Środowiska w Lublinie, Państwowego Gospodarstwa Wodnego Wody Polskie, Zespołu Lubelskich Parków Krajobrazowych, Stowarzyszenia Agroekoton, Europejskiego Stowarzyszenia Wsparcia Ekologii, Działu Ochrony Środowiska Lubelskiego Węgla Bogdanka S.A. Obecni na spotkaniu interesariusze zewnętrzni potwierdzili, że odbywają się jedynie indywidualne spotkania Władz Wydziału z poszczególnymi członkami Rady Interesariuszy, podczas których opiniowano program studiów i efekty uczenia się.

Punktem wyjścia do opracowania koncepcji kształcenia i programu studiów były wnioski wynikające z dyskusji z przedstawicielami otoczenia społeczno-gospodarczego i obserwacji sektora ochrony środowiska, świadczące o zapotrzebowaniu rynku pracy absolwentów wizytowanego kierunku. Na tej podstawie określono cele kształcenia i sylwetkę absolwenta studiów pierwszego stopnia, posiadającego wiedzę na temat funkcjonowania ekosystemów lądowych i wodnych, biologii i ekologii głównych przedstawicieli flory i fauny, metod analiz wykorzystywanych w badaniach środowiskowych, istoty i przebiegu zmian środowiskowych, zasad zrównoważonego rozwoju, aktów prawnych z zakresu ochrony i monitoringu środowiska. Na studiach drugiego stopnia absolwent posiada pogłębioną wiedzę, umiejętności i kompetencje z zakresu zmian zachodzących w środowisku przyrodniczym i racjonalnego gospodarowania jego zasobami.

W ramach monitorowania i doskonalenia programu studiów kierunku ochrona środowiska Dziekan WBŚ zorganizował konferencję pt. „Doskonalenie programu kształcenia i planu studiów na kierunku ochrona środowiska” (6 czerwca 2022). Podczas konferencji prezentowano i opiniowano program studiów, efekty uczenia się i sylwetkę absolwenta. W spotkaniu oprócz studentów brali udział Rada Programowa kierunku, nauczyciele akademicy, przedstawiciele Biura Kształcenia Praktycznego i Ustawicznego, Biura Mobilności Akademickiej, jak i potencjalni pracodawcy - m.in. przedstawiciele Roztoczańskiego Parku Narodowego, Wojewódzkiego Funduszu Ochrony Środowiska i Gospodarki Wodnej, Państwowego Gospodarstwa Wodnego – Wody Polskie oraz Ogrodu Botanicznego w Lublinie. Współpraca z interesariuszami zewnętrznymi odbywa się także w sposób niesformalizowany. Nauczyciele akademicy wykorzystują swoje kontakty osobiste z adekwatnymi co do potrzeb wizytowanego kierunku przedstawicielami otoczenia społeczno-gospodarczego w celu stałego dostosowywania treści programowych do potrzeb rynku pracy. Taka forma współpracy z interesariuszami zewnętrznymi zapewnia bieżącą analizę i monitorowanie programów studiów w tym planów studiów, ponadto pozwala na przekazywanie studentom wiedzy, umiejętności i kompetencji praktycznych istotnych w dziedzinie inżynierii mechanicznej.

Współpraca z instytucjami otoczenia społeczno-gospodarczego, w tym z pracodawcami ma charakter stały i przybiera zróżnicowane formy. Przedstawiciele otoczenia społeczno-gospodarczego współpracują z kadrą ocenianego kierunku również na rzecz studentów. Współpraca ta polega na: organizacji obowiązkowych praktyk studenckich. W proces ten zaangażowane są takie instytucje jak: nadleśnictwa, Wojewódzki Inspektorat Ochrony Środowiska w Lublinie, Wodociągi Miejskie w Radomiu, Poleski Park Narodowy, Roztoczański Park Narodowy, Powiatowa Stacja Sanitarno-Epidemiologiczna, Zespół Lubelskich Parków Krajobrazowych, Enea Wytwarzanie Sp. z o.o., wydziały ochrony środowiska urzędów gmin itp.; organizacji wizyt studyjnych w takich jednostkach jak Roztoczański Park Narodowy, Bazowa Stacja Monitoringu tegoż Parku, Poleski Park Narodowy, Ogród Botaniczny w Lublinie, Państwowe Gospodarstwo Wodne Wody Polskie, Inspektorat Ochrony Środowiska, Wojewódzki Fundusz Ochrony Środowiska i Gospodarki Wodnej; organizacji dodatkowych, bezpłatnych szkoleń i zajęć terenowych m. in. z zakresu zagadnień związanych z ekologią, ochroną przyrody czy siedliskoznawstwem (Poleski Park Narodowy, Roztoczański Park Narodowy); organizacji targów pracy czy dni otwartych; organizacji wykładów otwartych przez pracowników Wojewódzkiego Funduszu Ochrony Środowiska i Gospodarki Wodnej, koordynatora ds. CITES, Państwowego Gospodarstwa Wodnego – Wody Polskie, Roztoczańskiego Parku Narodowego; prowadzeniu zajęć terenowych przez pracowników Roztoczańskiego i Poleskiego Parku Narodowego; organizacji konferencji we współpracy z PGW-Wody Polskie; organizacji Międzynarodowego Dnia Ziemi (PGW-Wody Polskie, Poleski Park Narodowy, Roztoczański Park Narodowy); organizacji debaty z okazji Światowego Dnia Wody we współpracy z Urzędem Marszałkowskim w Lublinie; organizacji Naukowej Konferencji Pszczelarskiej, w której w 2023 roku uczestniczyło ok. 40 firm z otoczenia społeczno-gospodarczego; organizacji warsztatów zoologicznych w ośrodku rehabilitacji dzikich zwierząt w Skrzynicach II koło Lublina oraz spotkania na temat pomocy poszkodowanym dzikim ssakom we współpracy ze Stowarzyszeniem Leśne Przytulisko.

Ponadto studenci mają możliwość korzystania z bazy edukacyjnej Parków, jak również możliwość prowadzenia badań do prac dyplomowych. Dzięki współpracy z parkami narodowymi studenci odbywali wolontariat w ramach programów badawczych realizowanych we współpracy z Poleskim Parkiem Narodowym:

- „Ochrona czynna szczególnie zagrożonych gatunków roślin reliktowych z rodziny Salicaceae w siedliskach torfowiskowych” POIS.02.04.00-00-0008/17, współfinansowany z środków Unii Europejskiej w ramach Programu Operacyjnego Infrastruktura i Środowisko;
- Ochrona czynna aldrowandy pęcherzykowej (Aldrovanda vesiculosa) na terenie Lubelszczyzny, PO Infrastruktura i Środowisko, działanie 2.4. Ochrona przyrody i edukacja ekologiczna, typ projektu 2.4.1. Ochrona in situ lub ex situ zagrożonych gatunków i siedlisk przyrodniczych, podtyp projektu 2.4.1.a. Działania o charakterze dobrych praktyk, związane z ochroną zagrożonych gatunków i siedlisk.

Studenci kierunku ochrona środowiska pierwszego i drugiego stopnia wykonują prace dyplomowe w oparciu o współpracę Wydziału z różnymi jednostkami z otoczenia społeczno-gospodarczego. Przykładowe tematy prac przedstawiono poniżej:

- Wpływ zabiegów czynnej ochrony na liczebność i rozmieszczenie wodniczki *Acrocephalus paludicola* w Poleskim Parku Narodowym – Poleski Park Narodowy
- Wpływ wybranych czynników siedliskowych na przebieg i powodzenie procesu reintrodukcji zagrożonych gatunków z rodzaju *Salix* – Poleski Park Narodowy
- Żywotność i zdolność kiełkowania gametofitów męskich w aspekcie przetrwania wybranej populacji *Salix lapponum* na Pojezierzu Łęczyńsko-Włodawskim – Poleski Park Narodowy

- Ocena wpływu ruchu turystycznego na obszar chroniony na przykładzie Poleskiego Parku Narodowego – Poleski Park Narodowy
- Sumik kartowaty (*Ictalurus nebulosus*) jako obcy inwazyjny gatunek w ichtiofaunie jeziora Krzcień – Zespół Lubelskich Parków Krajobrazowych, Park Krajobrazowy Pojezierze Łęczyńskie
- Charakterystyka ichtiofauny wybranych głębokich jezior na Pojezierzu Łęczyńsko-Włodawskim – Zespół Lubelskich Parków Krajobrazowych, Park Krajobrazowy Pojezierze Łęczyńskie
- Projekt ścieżki dydaktycznej w lasach Janowskich z uwzględnieniem aspektów przyrodniczych – Zespół Lubelskich Parków Krajobrazowych, Park Krajobrazowy Lasy Janowskie
- Ocena stanu ekologicznego małych zbiorników śródlęśnych w Nadleśnictwie Wyszaków – Lasy Państwowe, Nadleśnictwo Wyszaków
- Efekty czynnej ochrony zająca szaraka *Lepus europaeus* na terenie Koła Łowieckiego „Łoś” w Oleszycach – Koło łowieckie „Łoś” w Oleszycach, gmina Oleszyce, gmina Wielkie Oczy, powiat lubaczowski, gmina Wiązownica powiat jarosławski- województwo podkarpackie.

Zagwarantowany jest także udział przedstawicieli otoczenia społeczno-gospodarczego w weryfikacji efektów uczenia się na etapie obywatela obowiązkowych praktyk.

Pracownicy Wydziału Biologii Środowiskowej w sytuacji pandemicznej korzystali z komunikacji internetowej (e-mail, platformy komunikacyjne) oraz telefonicznej kontaktując się z przedstawicielami otoczenia społeczno-gospodarczego. Organizują także spotkania z interesariuszami zewnętrznymi w formie zdalnej, co potwierdzają informacje uzyskane od Uczelni oraz obecni na spotkaniu przedstawiciele otoczenia społeczno-gospodarczego. Ponadto odbywały się spotkania z interesariuszami zewnętrznymi z zachowaniem zasad reżimu sanitarnego.

Rada Programowa kierunku ochrona środowiska dokonuje przeglądu współpracy z otoczeniem społeczno-gospodarczym w odniesieniu do programu studiów na podstawie analizy m. in. następujących aspektów:

- obowiązków porozumień o praktykach i porozumień o innym charakterze;
- liczby studentów w danym roku akademickim wnoszących o skierowanie na praktyki do miejsca wskazanego przez Uczelnię;
- udziału interesariuszy zewnętrznych w spotkaniach organizowanych przez Wydział;
- zaangażowania w proces opiniowania i doradzania.

Wyniki z przeglądów wraz z wnioskami są przekazywane są do Wydziałowej Komisji ds. Jakości Kształcenia. Przykładem skuteczności przeglądów może być stale rosnąca liczba interesariuszy zewnętrznych współpracujących z Wydziałem, reprezentujących coraz większy przekrój instytucji otoczenia społeczno-gospodarczego związanego z wizytowanym kierunkiem, poszerzenie współpracy z dotychczasowymi partnerami oraz rosnąca lista instytucji przyjmujących studentów na obowiązkowe praktyki zawodowe. W ostatnim roku nawiązano współpracę z przedsiębiorstwem Lubelski Węgiel Bogdanka S.A. Przedsiębiorstwo to jest jednym z bardziej znaczących podmiotów mających wpływ na środowisko na Lubelszczyźnie. Współpraca z jego jednostkami odpowiedzialnymi za zrównoważony rozwój (Działu Ochrony Środowiska, Dział ESG) w znaczącym stopniu może wpłynąć na rozwój kierunku i dostosowanie absolwentów do lokalnego rynku pracy.

Zalecenia dotyczące kryterium 6 wymienione w uchwale Prezydium PKA w sprawie oceny programowej na kierunku studiów, która poprzedziła bieżącą ocenę (jeśli dotyczy)

Nie dotyczy.

Propozycja oceny stopnia spełnienia kryterium 6 - kryterium spełnione

Uzasadnienie

Rodzaj, zakres i zasięg działalności instytucji otoczenia społeczno-gospodarczego, w tym pracodawców, z którymi Wydział współpracuje w zakresie projektowania i realizacji programu studiów na kierunku ochrona środowiska jest zgodny z dyscypliną, do której kierunek jest przyporządkowany, koncepcją i celami kształcenia oraz wyzwaniem zawodowego rynku pracy właściwymi dla wizytowanego kierunku. Współpraca z instytucjami otoczenia społeczno-gospodarczego, w tym z pracodawcami, ma charakter stały i przybiera zróżnicowane formy (praktyki, otwarte wykłady, targi wolontariat, zajęcia terenowe), adekwatnie do celów kształcenia i potrzeb wynikających z realizacji programu studiów i osiągnięcia przez studentów kierunku ochrona środowiska uczenia się. Zapewniony jest udział interesariuszy zewnętrznych, w tym pracodawców, w zróżnicowanych formach współpracy, w tym w konstruowaniu, realizacji i doskonaleniu programu studiów w warunkach wynikających z czasowego ograniczenia funkcjonowania Uczelni. Prowadzone są okresowe przeglądy współpracy z otoczeniem społeczno-gospodarczym, w tym z pracodawcami, w odniesieniu do programu studiów wizytowanego kierunku, obejmujące ocenę poprawności doboru instytucji współpracujących, skuteczności form współpracy i wpływu jej rezultatów na program studiów i doskonalenie jego realizacji, osiągnięcia przez studentów efektów uczenia się i losy absolwentów, a wyniki tych przeglądów są wykorzystywane do rozwoju i doskonalenia współpracy, a w konsekwencji programu studiów.

Dobre praktyki, w tym mogące stanowić podstawę przyznania uczelni Certyfikatu Doskonałości Kształcenia

Zalecenia

Kryterium 7. Warunki i sposoby podnoszenia stopnia umiędzynarodowienia procesu kształcenia na kierunku

Analiza stanu faktycznego i ocena spełnienia kryterium 7

Kształcenie na ocenianym kierunku uwzględnia naukę języków obcych oraz uczestnictwo studentów w zajęciach prowadzonych w języku angielskim. Ponadto Uczelnia i Wydział wspierają mobilność międzynarodową studentów i nauczycieli akademickich w ramach programu Erasmus+, uczestnictwo w międzynarodowych konferencjach naukowych oraz prowadzenie badań naukowych we współpracy z zespołami zagranicznymi. Taki zakres i rodzaj umiędzynarodowienia procesu kształcenia są zgodne z jego koncepcją i celami.

W Uniwersytecie Przyrodniczym w Lublinie i na Wydziale Biologii Środowiskowej funkcjonują różne formy wsparcia umiędzynarodowienia procesu kształcenia. Podstawową formą w odniesieniu do studentów kierunku ochrona środowiska jest obowiązkowy kurs języka obcego prowadzony przez pracowników Centrum Nauczania Języków Obcych i Certyfikacji, obejmujący m.in. zajęcia z języka specjalistycznego związanego z ochroną środowiska. Zajęcia w ramach lektoratów przygotowują studentów do Egzaminu Centralnego z języków obcych na wybranym poziomie (B2, B2+, C1). Ponadto studenci i nauczyciele akademicy mogą korzystać z konsultacji dotyczących słownictwa specjalistycznego prowadzonych przez pracowników Centrum. Ponieważ Centrum Nauczania Języków Obcych i Certyfikacji ma status Centrum Rejestracyjnego LanguageCert, może pośredniczyć w uzyskaniu certyfikatów językowych LanguageCert Test of English (LTE) oraz LanguageCert International ESOL na jednym z sześciu poziomów Rady Europy (CEFR) – A1, A2, B1, B2, C1 oraz C2. Nauczyciele

akademyki Wydziału mogą dodatkowo uczestniczyć w bezpłatnych kursach języka angielskiego organizowanych w ramach projektu „Podniesienie kompetencji kadry akademickiej i administracyjnej oraz potencjału instytucjonalnego w przyjmowaniu osób z zagranicy przez Uniwersytet Przyrodniczy w Lublinie” (program „Welcome to Poland”, finansowany ze środków Narodowej Agencji Wymiany Akademickiej, EFS Program Operacyjny Wiedza Edukacja Rozwój). Natomiast studenci uczestniczący w programie Erasmus+ mogą korzystać bezpłatnie ze szkoleń internetowych na platformie Online Linguistic Support (OLS). Kolejną formą wspierania rozwoju umiędzynarodowienia są zajęcia fakultatywne w języku angielskim uwzględnione w programie studiów pierwszego (*Urban ecology, Environmental stressors*) i drugiego (*Water resources management, Methods of landscape quality assessment, Environmental restoration*) stopnia.

Wśród nauczycieli akademickich prowadzących zajęcia pojawiają się profesorowie wizytujący lub prowadzący zajęcia w ramach wymiany Erasmus+). W Uniwersytecie działa Biuro Mobilności Akademickiej, podlegające Prorektorowi ds. Organizacji i Rozwoju Uczelni, które m.in. zawiera porozumienia bilateralne dotyczące akademickiej wymiany międzynarodowej, zajmuje się wymianą studentów, koordynuje wyjazdy szkoleniowe i dydaktyczne pracowników oraz przyjazdy szkoleniowe i dydaktyczne pracowników uczelni zagranicznych. Na Wydziale funkcjonuje Koordynator Wydziałowy Programu Erasmus+, współpracujący z Biurem w zakresie naboru na studia w ramach programu Erasmus+, naboru na praktyki, pomocy w ułożeniu programu studiów na uczelni partnerskiej oraz wskazania opiekuna naukowego dla studentów z zagranicy chcących przyjechać na Wydział w ramach praktyki. Koordynator koordynuje także promocję programu Erasmus+ wśród studentów, np. organizując spotkania studentów z pracownikiem Biura Mobilności Akademickiej.

W roku akademickim 2022/2023 Uniwersytet miał podpisane umowy dwustronne dotyczące wymiany studentów z 82 uczelniami partnerskimi. W latach 2019-2023 w programie Erasmus+ wzięło udział w sumie 4 studentów kierunku ochrona środowiska, a w latach 2021-2023 wyjazdy w ramach programu Erasmus+ odbyło 14 pracowników Wydziału. Niskie liczby spowodowane były pandemią COVID-19. Niemniej, w trakcie pandemii prowadzono promocję programu Erasmus+ wśród studentów Wydziału (spotkanie studentów z Koordynatorem Wydziałowym oraz pracownikiem Biura Mobilności Akademickiej na platformie MS Teams). Kolejne spotkanie odbyło się w ubiegłym roku akademickim. Program promowano także podczas spotkań dotyczących jakości kształcenia. W ofercie programu Erasmus+ dla studentów zagranicznych przyjeżdżających na Wydział Biologii Środowiskowej są zajęcia prowadzone w języku angielskim (w bieżącym roku akademickim to 16 zajęć, w tym 10 na studiach pierwszego i 6 na studiach drugiego stopnia kierunku ochrona środowiska). W roku akademickim 2022/2023 z oferty tej skorzystało 9 zagranicznych studentów.

W rozwoju umiędzynarodowienia Wydziału dużą rolę odgrywają ponadto wyjazdy nauczycieli akademickich na staże w zagranicznych ośrodkach naukowych oraz uczestnictwo w zagranicznych konferencjach międzynarodowych (np. 4th International Conference on Community Ecology w Trieście; International Conference and Expo on Toxicology and Applied Pharmacology w Rzymie). Część z konferencji odbywała się on-line. Nauczyciele akademicy prowadzący zajęcia na ocenianym kierunku aktywnie współpracują z ośrodkami międzynarodowymi (np. z Center for Life Sciences, Vilnius University, Litwa; Department of Parasitology and Parasitic Diseases, University of Agricultural Sciences and Veterinary Medicine of Cluj-Napoca, Rumunia; The Royal Society for the Protection, RSPB Centre for Conservation Science, Anglia). Wydział uczestniczy ponadto w globalnej sieci badawczej - Disturbance and Resources Across Global Grasslands (DRAGNet), koordynowanej przez Uniwersytet w Minnesocie. Podsumowując, Uczelnia i Wydział stwarzają możliwości rozwoju międzynarodowej

aktywności nauczycieli akademickich i studentów związanej z kształceniem na kierunku, w tym warunki do mobilności wirtualnej nauczycieli akademickich i studentów.

Stopień umiędzynarodowienia procesu kształcenia oraz działania w celu doskonalenia wymiany międzynarodowej studentów i nauczycieli są oceniane corocznie przez Wydziałową Komisję ds. Jakości Kształcenia i uwzględniane w raporcie Komisji przekazywanym do wiadomości Dziekana, Kolegium Wydziału oraz Rad Programowych.

Zalecenia dotyczące kryterium 7 wymienione w uchwale Prezydium PKA w sprawie oceny programowej na kierunku studiów, która poprzedziła bieżącą ocenę (jeśli dotyczy)

Nie dotyczy.

Propozycja oceny stopnia spełnienia kryterium 7 - kryterium spełnione

Uzasadnienie

Zakres i rodzaj umiędzynarodowienia procesu kształcenia są zgodne z jego koncepcją i celami. Uczelnia i Wydział stwarzają możliwości rozwoju międzynarodowej aktywności nauczycieli akademickich i studentów związanej z kształceniem na kierunku, w tym warunki do mobilności wirtualnej nauczycieli akademickich i studentów. Stopień umiędzynarodowienia procesu kształcenia oraz działania w celu doskonalenia wymiany międzynarodowej studentów i nauczycieli są oceniane corocznie przez Wydziałową Komisję ds. Jakości Kształcenia i uwzględniane w raporcie Komisji przekazywanym do wiadomości Dziekana, Kolegium Wydziału oraz Rad Programowych.

Dobre praktyki, w tym mogące stanowić podstawę przyznania uczelni Certyfikatu Doskonałości Kształcenia

Zalecenia

Kryterium 8. Wsparcie studentów w uczeniu się, rozwoju społecznym, naukowym lub zawodowym i wejściu na rynek pracy oraz rozwój i doskonalenie form wsparcia

Analiza stanu faktycznego i ocena spełnienia kryterium 8

Kierunek ochrona środowiska cechuje się kompleksowym wsparciem w procesie uczenia się, w ramach którego funkcjonują efektywne i wszechstronne instrumenty wsparcia dostosowane do studentów, wyróżniające się zindywidualizowanym podejściem do spraw studenckich. System wsparcia uwzględnia wsparcie osób z niepełnosprawnościami, pomoc materialną, wsparcie w wejściu na rynek pracy, wsparcie aktywności wykraczających poza program studiów i inne. Wsparcie ma charakter systematyczny i stały.

System wsparcia uwzględnia zróżnicowane formy merytorycznego, materialnego i organizacyjnego wsparcia studentów w zakresie przygotowania do prowadzenia działalności naukowej lub udziału w tej działalności w obszarach związanych z kierunkiem. Studentom zapewnia się wsparcie wielu osób i jednostek funkcjonujących przy kierunku i Wydziale, między innymi nauczycieli akademickich, opiekunów roczników, władz dziekańskich i rektorskich, przedstawicieli studentów w gremiach uczelnianych i innych osób związanych z kierunkiem i uczelnią. Wsparcie w zakresie zawodowym i związanym ze współpracą z otoczeniem społeczno-gospodarczym realizowana jest przez

pracowników Działu Kształcenia Praktycznego i Ustawicznego które w ramach swojej działalności udostępnia bazy ofert pracy, staży i praktyk, prowadzi usługę doradztwa zawodowego, wspiera w przygotowaniu do rozmów kwalifikacyjnych oraz dokumentów aplikacyjnych, organizuje testy predyspozycji zawodowych i wiele innych świadczeń, które pomagają studentom w wejściu na rynek pracy. Jednostka organizuje również wydarzenia takie jak Dni Kariery oraz projekty, między innymi "Gra o Karierę - Biuro karier dla Ciebie".

Studenci zainteresowani działalnością naukową mogą zrzęcać się w ramach sześciu Studenckich Kół Naukowych, które otrzymują wsparcie finansowe i materialne w ramach swojej działalności naukowej. Działalność naukowa studentów jest silnie wspierana przez władze Uczelni, czego efektem są zróżnicowane aktywności badawcze studentów wywodzących się z ocenianego kierunku (między innymi udział w projektach, uczestnictwo w konferencjach i seminariach, publikacje studentów). Studentom zainteresowanym udziałem w konferencjach Uczelnia zapewnia wsparcie pod postacią częściowego lub pełnego dofinansowania udziału ze środków Prorektora ds. studenckich i dydaktyki oraz Dziekana Wydziału. Wsparcie w zakresie efektywnego korzystania z infrastruktury i oprogramowania stosowanego w kształceniu z wykorzystaniem metod i technik kształcenia na odległość realizowane jest przez uczelniane Centrum Informatyki. W celu wsparcia studentów uruchomiona została obsługa mLegitymacji studenckiej oraz aplikacji UPL Guide, która dostarcza studentom najważniejszych informacji związanych ze studiami.

System wsparcia funkcjonujący na kierunku uwzględnia wsparcie studentów wybitnych oraz uwzględnia instrumenty motywujące studentów do osiągnięcia lepszych wyników w nauce. Studenci wyróżniający się wynikami w nauce lub osiągnięciach (nie więcej niż 10% kierunku ochrona środowiska) oraz studenci pierwszego roku będący laureatami olimpiady międzynarodowej albo laureatami lub finalistami olimpiady stopnia centralnego lub medalistami co najmniej współzawodnictwa sportowego o tytuł Mistrza Polski w danej dyscyplinie sportowej mogą ubiegać się o stypendium rektora. Studenci wyróżniający się w ramach swojej działalności naukowej mogą ubiegać się o przyznanie stypendium Ministra Edukacji i Nauki na wniosek Rektora Uczelni.

System wsparcia funkcjonujący na kierunku uwzględnia zróżnicowane formy aktywności studentów. Dzięki warunkom stworzonym przez Uczelnię, studenci mają możliwość rozwoju swoich pasji, zainteresowań i talentów w czasie wolnym od zajęć dydaktycznych. Dzięki materialnym i pozamaterialnym instrumentom wsparcia, takim jak zaplecze techniczne czy infrastruktura, studenci mogą rozwijać się w ramach różnych organizacji studenckich takich jak: Akademicki Związek Sportowy, Związek Młodzieży Wiejskiej, Magazyn Studentów "radar", Chór Akademicki Uniwersytetu Przyrodniczego, Zespół Pieśni i Tańca "Jawor" czy Duszpasterstwo akademickie.

Studenci kierunku mają możliwość ubiegania się o zróżnicowane formy wsparcia w obszarze bytowym, socjalnym i administracyjnym. Studenci znajdujący się w różnych sytuacjach życiowych mogą ubiegać się o indywidualną organizację studiów. Uczelnia prowadzi na terenie miasteczka akademickiego żłobek dla dzieci, z którego mają możliwość skorzystać studenci będący rodzicami. W przypadku trudnej sytuacji materialnej student może ubiegać się o dopłatę do zakwaterowania w jednym z domów studenckich będących własnością Uniwersytetu Przyrodniczego w Lublinie. Studenci w razie potrzeby mogą skorzystać z dyżurów psychologa lub Poradni Podstawowej Opieki Zdrowotnej. W ramach systemu stypendialnego, realizowane są takie formy wsparcia jak stypendium socjalne, dla osób z niepełnosprawnościami oraz zapomoga. Studenci z niepełnosprawnościami kształcący się na kierunku ochrona środowiska mają możliwość skorzystania z wielu zróżnicowanych instrumentów wsparcia, które mają na celu ułatwienie pełnego skorzystania z oferty Wydziału, w tym osiągnięcia niezbędnych efektów uczenia się oraz nabycia kompetencji przewidzianych w programie studiów.

Wsparcie studentów z niepełnosprawnościami ma charakter wsparcia zindywidualizowanego i dostosowanego do potrzeb. Studenci mogą ubiegać się między innymi o wsparcie asystenta w czynnościach związanych z procesem kształcenia, wypożyczenie sprzętu technicznego oraz dostosowanie materiałów dydaktycznych do potrzeb indywidualnych. Studenci z niepełnosprawnościami mają zapewnioną również pomoc psychologiczną, jak również mogą starać się o indywidualny tok nauczania języków obcych. Kadra naukowa i administracyjna biorą udział w systematycznych szkoleniach, które pozwalają rozwinąć potencjał i świadomość społeczną w zakresie współpracy z osobami z niepełnosprawnościami. Działania związane ze wsparciem w tym zakresie koordynowane są przez pełnomocnika ds. osób z niepełnosprawnościami.

Studentom zapewnia się możliwość zgłaszania skarg i wniosków, a zasady procedowania zgłoszonych spraw są jasno określone. Studenci mogą składać skargi i wnioski w różnych sprawach związanych z procesem kształcenia i obsługą administracyjną. Właściwość do rozpatrywania tych skarg mają m.in. Rektor, Prorektor ds. studenckich i dydaktyki, dziekani oraz prodziekani. Skargi i wnioski składane są w sekretariatach odpowiednich jednostek, a pracownicy odpowiedzialni są za poprawne przetwarzanie tych zgłoszeń oraz terminy ich rozpatrywania. Jeśli sprawa wychodzi poza kompetencje danego organu, jest przekazywana do właściwej jednostki i musi być rozwiązana w ciągu 7 dni od jej otrzymania, a ta informacja jest przekazywana osobie, która złożyła skargę lub wniosek.

System wsparcia uwzględnia działania informacyjne i edukacyjne związane z bezpieczeństwem studentów oraz instrumenty przeciwdziałania dyskryminacji i przemocy. Wprowadzone zostały szczegółowe procedury, powołano pełnomocnika Rektora ds. bezpieczeństwa osobistego pracowników, studentów i doktorantów oraz Komisję Antymobbingową. W przypadku mobbingu lub molestowania seksualnego zdarzeń, student ma możliwość skontaktować się z Pełnomocnikiem Rektora za pomocą e-maila lub skrzynki zaufania. Uniwersytet oferuje także obowiązkowe szkolenia BHP oraz ochrony własności intelektualnej dla studentów.

System wsparcia uwzględnia kompleksowe wsparcie administracyjne dla studentów kierunku. Pracownicy wydziałowego dziekanatu wyróżniają się wysokimi kompetencjami, profesjonalnym i serdecznym podejściem do studentów. Stale podnoszą oni swoje kwalifikacje poprzez udział w szkoleniach, studiach podyplomowych oraz kursach językowych. Godziny otwarcia dziekanatu są dostosowane do potrzeb studentów. Pracownicy dziekanatu podlegają bieżącej ewaluacji i otrzymują bardzo wysokie oceny od studentów.

Przedstawiciele Rady Uczelnianej Samorządu Studentów Uniwersytetu Przyrodniczego w Lublinie zasiadają w różnych gremiach uczelnianych, między innymi w Senacie UP w Lublinie, Radach Wydziału, Komisjach Stypendialnych, Komisji Dyscyplinarnej dla Studentów, Odwoławczej Komisji Dyscyplinarnej dla Studentów, Radzie Bibliotecznej, a także w Zespole ds. Zapewnienia Jakości Kształcenia. Samorząd studencki organizuje różne wydarzenia merytoryczne oraz kulturalne, takie jak szkolenia dla starostów, różne wydarzenia kulturalne oraz angażują się w proces informowania studentów odnośnie ich praw i obowiązków. Samorząd studencki otrzymuje wsparcie finansowe pod postacią corocznego budżetu ze środków Centrum Dydaktyki i Kształcenia, wsparcie materialne oraz merytoryczne. Studenci zaangażowani w działalność samorządową mogą ubiegać się o przyznanie indywidualnej organizacji studiów.

System wsparcia funkcjonujący na kierunku podlega monitoringowi oraz ewaluacji poszczególnych jego elementów. W ramach prowadzonych badań, studenci biorą udział w okresowych ankietach związanych z oceną nauczycieli akademickich, oceną programu studiów oraz nauczania zdalnego (w czasie realizacji zajęć w trybie zdalnym). Dodatkowo, znaczące dane dotyczące systemu wsparcia studentów zawiera ankieta dedykowana osobom kończącym studia na kierunku. System wsparcia

monitorowany jest również przez rozmowy ze studentami i przedstawicielami studentów w samorządzie studenckim. Na podstawie prowadzonych badań, Wydziałowa Komisja ds. Jakości Kształcenia przygotowuje raport stanowiący podsumowanie wyników oraz podstawę do ewentualnych działań doskonalących i naprawczych.

Zalecenia dotyczące kryterium 8 wymienione w uchwale Prezydium PKA w sprawie oceny programowej na kierunku studiów, która poprzedziła bieżącą ocenę (jeśli dotyczy)

Nie dotyczy.

Propozycja oceny stopnia spełnienia kryterium 8 - kryterium spełnione

Uzasadnienie

System wsparcia na kierunku ochrona środowiska działa w sposób zgodny z potrzebami studentów oraz cechuje się kompleksowym i wszechstronnym charakterem wykorzystywanych instrumentów. Uwzględnione zostały zróżnicowane formy merytorycznego, materialnego i organizacyjnego wsparcia studentom. Studentom oferuje się rozwiązania pozwalające i zachęcające do rozwoju. System uwzględnia rozwiązania dla studentów wybitnych i rozwiązania motywujące do osiągnięcia bardzo dobrych efektów uczenia się. Uwzględnione są zróżnicowane i indywidualne potrzeby studentów, w tym studentów znajdujących się stale lub przejściowo w trudnej sytuacji życiowej, a także studentów z niepełnosprawnościami. W ramach funkcjonującego systemu prowadzony jest przejrzysty system składania skarg i wniosków. System wsparcia uwzględnia działania informacyjne i edukacyjne w zakresie bezpieczeństwa studentów, jak również posiada zaimplementowane instrumenty antymobbingowe i prewencyjne względem sytuacji zagrażającymi zdrowiu i bezpieczeństwu społeczności akademickiej. Kadra administracyjna posiada odpowiednie kompetencje oraz w efektywny sposób wspiera studentów w kierunku w rozwiązywaniu spraw studenckich związanych z procesem kształcenia. Samorząd studencki (centralny i wydziałowy) i organizacje studenckie otrzymują odpowiednie wsparcie na rzecz podejmowanych działań. System wsparcia oraz proces kształcenia studentów podlega monitoringowi, a wyniki tych badań są wykorzystywane do doskonalenia jakości kształcenia i systemu wsparcia.

Dobre praktyki, w tym mogące stanowić podstawę przyznania uczelni Certyfikatu Doskonałości Kształcenia

Zalecenia

Kryterium 9. Publiczny dostęp do informacji o programie studiów, warunkach jego realizacji i osiągniętych rezultatach

Analiza stanu faktycznego i ocena spełnienia kryterium 9

Informacje o kierunku ochrona środowiska prowadzonym w Uniwersytecie Przyrodniczym w Lublinie osoby zainteresowane mogą czerpać z wielu różnorodnych źródeł. Podstawowym ogólnodostępnym źródłem informacji są strony internetowe Uczelni oraz Wydziału Biologii Środowiskowej. Strona główna Uniwersytetu dostępna jest w wersjach językowych polskiej, angielskiej oraz ukraińskiej. Zawiera ona informacje o jego historii, strukturze, a także kierunkach prowadzonych studiów. Tu też

można zapoznać się z misją i strategią Uczelni. Z kolei na stronie www. Wydziału po wybraniu zakładki z nazwą kierunku ochrona środowiska można znaleźć różnorodne i bogate informacje, w tym krótki opis kierunku, program kształcenia, opis modułów, kierunkowe efekty uczenia się, plany studiów, harmonogramy zajęć, przykłady prowadzonych tam zajęć, opis perspektyw zawodowych absolwentów, a także bogate informacje rekrutacyjne. Zakładka „niezbędnik kandydata” zawiera wszystkie informacje, jakich może oczekiwać osoba zamierzająca ubiegać się o przyjęcie na studia, w tym m.in. stosowne akty prawne, progi punktowe, informacje dla kandydatów z niepełnosprawnościami i bardzo wiele innych. Na stronie www. Wydziału zamieszczane są także szczegółowe informacje dotyczące procesu dyplomowania oraz wskazówki redakcyjne dla studentów przygotowujących prace dyplomowe. Znaleźć tam też można wykaz zagadnień do opracowania na egzamin dyplomowy. Informacje zawarte na stronach internetowych Uczelni oraz Wydziału są na bieżąco uzupełniane i uaktualniane. Osoby pragnące uzyskać więcej szczegółowych informacji mogą uzyskać je poprzez bezpośredni kontakt z pracownikami Dziekanatu oraz władzami Wydziału.

Strony internetowe Uczelni oraz Wydziału Biologii Środowiskowej Uniwersytetu Przyrodniczego w Lublinie są prowadzone dobrze i zawierają wszystkie niezbędne informacje, jakich mogą oczekiwać różne grupy interesariuszy zewnętrznych (głównie kandydaci na studia) i wewnętrznych (głównie studenci) bez żadnych ograniczeń związanych z miejscem, czasem, sprzętem i oprogramowaniem, a także w sposób umożliwiający korzystanie przez osoby z niepełnosprawnością. Na podkreślenie zasługuje trójjęzyczność stron www. (wersje polsko-, angielsko- i ukraińskojęzyczne).

Promocja Wydziału realizowana jest także poprzez organizowanie licznych imprez cyklicznych takich, jak Targi Edukacyjne, Dzień Otwartych Drzwi, czy Lubelski Festiwal Nauki. Szczególną uwagę zwraca bardzo intensywna działalność edukacyjna Wydziału realizowana poprzez prowadzenie warsztatów i wykładów dla młodzieży szkolnej. W ramach tej działalności Wydział oferuje ponad 30 rodzajów zajęć, w ramach których uczniowie mają możliwość poznania oferty edukacyjnej, w tym dotyczącej ocenianego kierunku studiów ochrona środowiska. Wszystkie działania promocyjno-informacyjne na poziomie Uczelni koordynowane są przez Dział Rekrutacji i Promocji, zaś na Wydziale Biologii Środowiskowej funkcję tę spełniają zespoły powoływane dla poszczególnych kierunków studiów koordynowane przez Dziekana, który na bieżąco weryfikuje jakość, pełność, aktualność i skuteczność przepływu informacji dotyczących wszystkich aspektów kształcenia pomiędzy poszczególnymi interesariuszami wewnętrznymi i zewnętrznymi. Wszystkie procedury dotyczące sposobu gromadzenia i udostępniania informacji zawarte są w instrukcji Wydziałowej Komisji ds. Jakości Kształcenia.

Publiczny dostęp do informacji poddawany jest cyklicznej ocenie przez studentów w formie ankietowej. Dokonywanie oceny dostępu do informacji możliwe jest także dla innych zainteresowanych osób poprzez przekazywanie informacji dotyczących nieprawidłowości przepływu informacji do Dziekana Wydziału. W przypadku stwierdzenia zaniedbań stosowne zmiany, korekty, uzupełnienia czy modyfikacje dotyczące przepływu informacji są niezwłocznie korygowane.

Zalecenia dotyczące kryterium 9 wymienione w uchwale Prezydium PKA w sprawie oceny programowej na kierunku studiów, która poprzedziła bieżącą ocenę (jeśli dotyczy)

Nie dotyczy.

Propozycja oceny stopnia spełnienia kryterium 9 - kryterium spełnione

Uzasadnienie

Publiczny dostęp do informacji o Uczelni, Wydziale Biologii Środowiskowej, a także o ocenianym kierunku studiów ochrona środowiska (kryteria i warunki przyjęć, program studiów, warunki jego realizacji i osiągnięte rezultaty) jest realizowany poprawnie przy użyciu różnych dróg przekazywania informacji oraz komunikowania się z potencjalnymi jej odbiorcami. Zapewniona jest łatwość odnalezienia informacji istotnych z punktu widzenia różnych grup zarówno interesariuszy wewnętrznych (studenci, pracownicy), jak też zewnętrznych (potencjalni kandydaci na studia, pracodawcy). Wszystkie podawane informacje są aktualizowane, a sposób ich prezentacji podlega ocenie i doskonaleniu.

Dobre praktyki, w tym mogące stanowić podstawę przyznania uczelni Certyfikatu Doskonałości Kształcenia

Zalecenia

Kryterium 10. Polityka jakości, projektowanie, zatwierdzanie, monitorowanie, przegląd i doskonalenie programu studiów

Analiza stanu faktycznego i ocena spełnienia kryterium 10

Struktura systemu zarządzania jakością kształcenia ma na Uniwersytecie Przyrodniczym w Lublinie została ustanowiona stosowną uchwałą Senatu i ma charakter hierarchiczny. Nadzór nad całością kształcenia (wszystkie kierunki studiów prowadzonych w Uczelni) spełnia Uczelniana Komisja ds. Dydaktyki i Zarządzania Jakością Kształcenia (UKdsDiZJK). Za ocenę jakości kształcenia na Wydziale Biologii Środowiskowej odpowiedzialna jest Wydziałowa Komisja ds. Jakości Kształcenia (WKdsJK). Do jej zadań należy nadzór nad prawidłową realizacją wszystkich obowiązujących w Uczelni procedur służących zapewnieniu jakości kształcenia, a także dokonywanie corocznej oceny jakości kształcenia realizowanego w ramach Wydziału i sporządzanie na tej podstawie corocznych raportów, które przedstawiane są Komisji Uczelnianej (UKdsDiZJK) oraz zamieszczane na stronie internetowej Wydziału.

Monitorowanie, przegląd i doskonalenie programu studiów dokonywane jest w sposób formalny, w oparciu o oficjalnie przyjęte i jasno określone procedury opisane w dokumencie zatytułowanym Wydziałowa Księga Zapewnienia Jakości Kształcenia. Zawiera ona m.in. opisy procedur dotyczących oceny stopnia realizacji zakładanych efektów uczenia się, okresowego przeglądu programów studiów, oceny jakości kadry dydaktycznej, projektowania i wdrażania zmian doskonalących w programie studiów, modyfikacji efektów uczenia się, a także udziału interesariuszy wewnętrznych i zewnętrznych w procesie doskonalenia jakości kształcenia. W ramach corocznej oceny jakości kształcenia Wydziałowa Komisja ds. Jakości Kształcenia analizuje m.in. realizację programów studiów, procesy weryfikacji osiągania przez studentów zakładanych efektów uczenia się, prawidłowość procesu dyplomowania, dokonuje też analizy wyników ankietowania studentów i absolwentów, a także ocenia jakość infrastruktury służącej dydaktyce. Istotnym źródłem informacji dotyczących jakości kształcenia są też wyniki prowadzonych hospitacji zajęć. W wyniku przeprowadzonej oceny, w razie potrzeby proponowane są działania doskonalące.

Za jakość kształcenia realizowanego w ramach kierunku ochrona środowiska odpowiada bezpośrednio Rada Programowa kierunku. Do podstawowych zadań Rady należy bieżące monitorowanie programu studiów pod względem jakości i aktualności treści kształcenia realizowanych w ramach poszczególnych

zajęć i modułów. Do jej zadań należy też projektowanie zmian doskonalących w programie studiów. Projektowane zmiany przekazywane są do zatwierdzenia przez Kolegium Wydziału, gdzie odbywa się dyskusja nad celowością ich wprowadzenia i, po pozytywnej opinii Kolegium, przedstawiane są do akceptacji przez Prorektora ds. studenckich i dydaktyki. Przykładem działań doskonalących może być wprowadzenie do programu studiów począwszy od roku akademickiego 2021/2022 zajęć w języku angielskim (*Urban ecology* i *Environmental stressors* na pierwszym stopniu studiów oraz *Methods of landscape quality assesment* i *Environmental restoration* na stopniu drugim). W odpowiedzi na sugestie nauczycieli akademickich realizujących kształcenie na kierunku, studentów oraz przedstawicieli otoczenia społeczno-gospodarczego dokonano zmiany dyscypliny wiodącej do której przypisany jest kierunek z dyscypliny zootechnika i rybactwo na dyscyplinę wiodącą nauki biologiczne, co wiązało się częściową modyfikacją efektów uczenia się i przebudową programu studiów.

Należy podkreślić, że wszystkie projektowane zmiany doskonalące w programie studiów ocenianego kierunku studiów były konsultowane z interesariuszami zewnętrznymi i wewnętrznymi. Studenci kierunku ochrona środowiska mają swoich reprezentantów zarówno w Kolegium Wydziału, jak też w Wydziałowej Komisji ds. Jakości Kształcenia i Radzie Programowej kierunku, przez co mają wpływ na proces projektowania, doskonalenia i realizację programu kształcenia na Wydziale. W skład WKdsJK ani Rady Programowej kierunku nie wchodzi przedstawiciele otoczenia społeczno-gospodarczego. Choć zasady współpracy z otoczeniem społeczno-gospodarczym w tworzeniu oraz doskonaleniu programu kształcenia są precyzyjnie określone w Wydziałowej Księdze Zapewnienia Jakości Kształcenia, to Zespół oceniający PKA rekomenduje włączenie przedstawicieli pracodawców w skład obydwu tych ciał (Rady Programowej kierunku oraz WKdsJK), co powinno znacząco podnieść ich realny wpływ na lepsze dostosowanie kształcenia do aktualnych potrzeb lokalnego rynku pracy.

Ciekawą inicjatywą służącą doskonaleniu procesu kształcenia jest uruchomienie na stronie internetowej Wydziału skrzynki o nazwie „Przyślij nam swoją opinię”, gdzie osoby zainteresowane (studenci, nauczyciele akademicy prowadzący zajęcia w ramach kierunku, a także przedstawiciele otoczenia społeczno-gospodarczego) mogą dzielić się z Władzami Wydziału swoimi spostrzeżeniami i sugestiami dotyczącymi doskonalenia procesu kształcenia. Inicjatywa ta może być uznana za dobrą praktykę i być polecana innym uczelniom do wprowadzenia.

Jak wynika z powyższego, jakość kształcenia na ocenianym kierunku poddawana jest cyklicznej ocenie, której wyniki są wykorzystywane w jej doskonaleniu.

Zalecenia dotyczące kryterium 10 wymienione w uchwale Prezydium PKA w sprawie oceny programowej na kierunku studiów, która poprzedziła bieżącą ocenę (jeśli dotyczy)

Nie dotyczy.

Propozycja oceny stopnia spełnienia kryterium 10 - kryterium spełnione

Uzasadnienie

Zasady projektowania, zatwierdzania i zmiany programu studiów zostały formalnie przyjęte i w praktyce są konsekwentnie stosowane. Oceny programu studiów i treści nauczania dokonywane z udziałem interesariuszy wewnętrznych, w tym studentów, oraz interesariuszy zewnętrznych, skutkują ustawicznym doskonaleniem jakości kształcenia. Jakość kształcenia na kierunku jest poddawana cyklicznej ocenie wewnętrznej i zewnętrznej, a jej wyniki są publicznie dostępne i wykorzystywane w doskonaleniu jakości.

Dobre praktyki, w tym mogące stanowić podstawę przyznania uczelni Certyfikatu Doskonałości Kształcenia

Uruchomienie na stronie internetowej Wydziału skrzynki o nazwie „Przyślij nam swoją opinię”, gdzie osoby zainteresowane (studenci, nauczyciele akademicy prowadzący zajęcia w ramach kierunku, a także przedstawiciele otoczenia społeczno-gospodarczego) mogą dzielić się z Władzami Wydziału swoimi spostrzeżeniami i sugestiami dotyczącymi doskonalenia procesu kształcenia.

Zalecenia
